

Pla local
de Salut
d'Artés
2022-2025

PLA LOCAL DE SALUT d'Artés 2022- 2025

Ajuntament
d'Artés

Amb la col·laboració de:

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

Direcció

Marta Vilanova-Vilà. Infermera i doctora per la Universitat de Girona. Directora científica Amb Salut

Autories

Angelina González Viana, infermera i doctora per la Universitat Pompeu Fabra; **Ramon Planell Gabernet**, enginyer tècnic; **Francesc Roma Casanovas**, doctor en geografia; **Mar Samper Amargós**, infermera i Màster en Salut Pública per la UPF.

Responsables polítics

Enric Forcada Valiente, alcalde; **Marisa Trullàs Ledesma**, regidora de Salut; **Mariona Altimira Sallent**, regidora de Joventut, Participació i Feminismes.

Grup motor

Mariona Altimira Sallent (regidora de Joventut, Participació i Feminismes); **Gemma Arnau Parramon** (adjunta a la direcció. EAP Artés); **Queralt Barcons Puigbò** (infermera referent comunitària. EAP Artés); **Montse Batlle Margarit** (CatSalut); **M. Carme Colldeforns** (Agència Salut Pública de Catalunya); **Rosa Farrés Creus** (directora. EAP Artés); **Marta Fígols Checa** (treballadora social. EAP Artés); **Sònia Jiménez Fuentes** (TBEC. EAP Artés); **Pere Martí Grau** (CatSalut); **Marisa Trullàs Ledesma** (regidora de Salut. Ajuntament d'Artés).

Contingut

1.	Introducció	6
2.	Marc conceptual.....	8
2.1.	Aproximació a la salut i a la salut pública.....	8
2.2.	Els determinants socials de la salut.....	8
2.3.	Salut en totes les polítiques	10
2.4.	Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)	11
2.5.	Marc normatiu i de planificació sanitària.....	12
3.	Metodologia	14
3.1.	Organització	14
4.	Perfil de salut.....	15
4.1.	Dades demogràfiques	15
4.2.	Estructura laboral.....	17
4.3.	Benestar econòmic de la població	19
4.4.	Qualitat de vida	20
5.	Indicadors de salut	21
5.1.	Indicadors de morbiditat.....	22
5.1.1.	Morbiditat atesa en atenció primària	22
5.1.2.	Morbiditat atesa en centres ambulatoris de salut mental	26
5.2.	Indicadors de mortalitat.....	28
5.3.	Indicadors sobre estils de vida i pràctica preventiva	30
5.4.	Indicadors sobre serveis.....	32
6.	Entorn físic.....	33
6.1.	La qualitat de l'aire.....	34
6.1.1.	Partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micròmetres (PM10)	34
6.2.	La contaminació lumínica.....	35
6.3.	La contaminació acústica	35
6.4.	Contaminació per radiació electromagnètica.....	37

6.5.	L'aigua de consum humà.....	38
6.6.	El tractament de les aigües residuals.....	38
6.7.	El reciclatge i els residus urbans.....	38
7.	Anàlisi qualitativa: la visió dels actors.....	40
7.1.	Resultats del grup focal.....	40
8.	Pla d'Acció	45

Relació de taules

Taula 1 - Població estrangera segons país d'origen	17
Taula 2 - Persones treballadores assalariades en el 3r trimestre del 2020	17
Taula 3 – Treballador(e)s autònom(e)s en el 3r trimestre del 2020	18
Taula 4 - Dades d'atur segons l'edat	19
Taula 5 - Distribució de la població de l'ABS Artés per sexe i edat	21
Taula 6 - Autopercepció positiva i negativa (%) de la salut per AGA 2015-2018.....	21
Taula 7 - Principals diagnòstics en nois de 0 a 14 anys, en %, a l'ABS Artés i Catalunya	22
Taula 8 - Principals diagnòstics de 0-14 anys, sexe femení en %, en l'ABS Artés i Catalunya.....	22
Taula 9 - Excés de pes, sobrepès i obesitat infantil (6-12 anys) a l'ABS Artés i Catalunya en %. 23	
Taula 10 - Principals diagnòstics entre els homes adults, de l'ABS Artés i Catalunya (%)	24
Taula 11 - Principals diagnòstics entre les dones adultes de l'ABS d'Artés i Catalunya (%)	24
Taula 12 - Excés de pes, sobrepès i obesitat en adults de 18-74 anys. ABS Artés, i Catalunya (%)	25
Taula 13 -Població menor de 18 anys de l'ABS Artés i Catalunya atesa en centres ambulatoris de salut mental (%)	26
Taula 14 -Població adulta (>17 anys) a l'ABS Artés i Catalunya atesa en centres ambulatoris de salut mental (%)	27
Taula 15 - Població 15 anys i més amb diversitat funcional i dependència, Artés i Catalunya (%)	27
Taula 16 - Nombre de defuncions, taxa bruta de mortalitat i taxa de mortalitat estandarditzada per sexe per a l'ABS Artés i Catalunya.....	28
Taula 17 - Taxes específiques de mortalitat en homes per grans grups de causes, per 100.000 habitants	29
Taula 18 - Taxes específiques de mortalitat en dones per grans grups de causes, per 100.000 habitants	29
Taula 19 - Dades de consum de tabac (%)	31
Taula 20 - Dades estil de vida: alcohol, activitat física i adherència a dieta mediterrània (%) ...	31
Taula 21 - Dades cobertura vacunal: població 0-14 i menor de 12 mesos (%).....	31
Taula 22 - Indicadors d'ús de serveis ABS Artés i Catalunya per sexes (%).....	32
Taula 23 - Perfil del municipi.....	34
Taula 24 - Monitoratge del camp electromagnètic freqüències 100 kHz a 8 GHz.....	38
Taula 25 - Evolució de la recollida selectiva bruta	39

1. Introducció

Un pla local de salut (PLS) és un instrument de planificació que s'orienta al desenvolupament d'un procés compartit per a la millora de la salut. El PLS recull la planificació, l'ordenació i la coordinació de les actuacions que es fan en matèria de salut pública (prevenció, promoció i protecció) en l'àmbit municipal.

El Pla Local de Salut d'Artés 2022-2025 pretén posar a disposició de l'Ajuntament d'aquest municipi i de la seva ciutadania la identificació de problemes i necessitats i, alhora, definir les línies d'intervenció susceptibles de ser portades a terme en el municipi per al període establert i que, en l'àmbit de la salut, coincideixi amb estratègies de polítiques públiques a nivell mundial i autonòmic.

El procés d'elaboració del PLS comprèn dos grans elements:

- El *Perfil de Salut o anàlisi de la situació en salut*, una anàlisi prèvia de la situació de l'entorn i dels factors que incideixen en la salut per poder identificar els principals reptes del municipi en termes de salut
- El *Pla d'Acció*, que especifica quines accions i quines metodologies seran les adients per assolir els objectius estratègics i operacionals fixats.

Així, doncs, es pot definir el PLS com l'eina que sistematitza el procés a seguir per fer evolucionar el municipi cap a un entorn respectuós i promotor de la salut. Alhora, és un document que estableix les bases i vertebrada la coordinació entre tots els agents involucrats en la salut. En altres paraules, ofereix una fotografia del punt en què es troba el municipi en matèria de salut, cap a on va i de quina manera arribar-hi.

Les línies que es presentin seran orientatives i s'aniran desenvolupant a mesura que es vagin concretant les accions, emmarcades en un treball interdisciplinari i intersectorial.

L'enfocament de la proposta es fa en base a una visió positiva de la salut, posant la mirada en el que genera salut, emmarcat en els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) i en el model de determinants socials de la salut, per tal de visualitzar els actius i els condicionants que influeixen en la salut de la població i elaborar el Pla en base a les competències municipals.

El Pla d'Acció que se'n derivi tindrà en compte els eixos d'equitat per a la reducció de desigualtats socials: perspectiva de gènere, edat i cicle vital, perspectiva intercultural, diversitat funcional i classe social.

2. Marc conceptual

2.1. Aproximació a la salut i a la salut pública

La definició de **salut**, lluny de ser universal i estàtica, ha anat evolucionant al llarg dels segles. Va ser l'any 1946 que l'OMS va proposar el concepte de salut actualment més acceptat: "La salut és un estat de complet benestar físic, mental i social i no només l'absència d'afeccions o malalties".¹

Amb aquesta definició, la salut deixava d'entendre's com un estat d'absència de malaltia per passar a incloure el benestar a diferents nivells (físic, mental i social). D'aquesta manera, el concepte de salut es fa més complex i s'amplia. A l'incorporar la idea de "benestar físic, mental i social" entren en joc múltiples factors més enllà dels biològics, tals com factors econòmics, socials, culturals, mediambientals o polítics. Alhora, si s'amplia la visió que es té de la salut, també ho fa la forma en què hem d'abordar-la. Així, la salut deixa d'estar només en mans del sistema sanitari per estendre's a múltiples camps.

La **salut pública**, seguint la definició de l'Agència de Salut Pública de Catalunya (ASPCAT), fa referència a aquell conjunt d'activitats organitzades dirigides a la protecció i promoció de la salut, així com a la prevenció de malalties de la població.

La prevenció és el conjunt d'actuacions dirigides a evitar les malalties, reduir-ne els factors de risc, aturar el seu avenç i atenuar-ne les conseqüències, mentre que la promoció és el conjunt d'actuacions destinades a fomentar la salut de la població, l'envelliment saludable i l'equitat a partir de l'empoderament de les persones i el foment d'entorns saludables. La protecció s'orienta a preservar la salut davant d'agents presents en el medi (físics, químics i biològics). Les accions se centren en la salut alimentària, la salut ambiental i el control de pràctiques de risc sanitari.

2.2. Els determinants socials de la salut

A partir de les definicions de salut i salut pública, aquest Pla Local de Salut posa l'accent en la importància de les polítiques públiques, per tal de garantir la salut i el benestar de les persones, entenent que la salut és quelcom que va més enllà de les decisions individuals, ja que, partint de l'autonomia i les desigualtats compartides, les decisions es veuen condicionades per l'entorn

---

¹ Conferència Sanitària Internacional de l'OMS, 1946

de la persona i modulades per les desigualtats de poder, definides a través dels eixos de desigualtat.

La salut està condicionada per les circumstàncies en què les persones neixen, creixen, viuen, i envelleixen. Aquestes circumstàncies, conegudes amb el nom de “determinants socials de la salut”, inclouen factors econòmics, mediambientals, culturals, socials i polítics vinculats a polítiques no sanitàries.

Un dels models més estesos per explicar aquests factors és el Model de Determinants Socials de la salut que proposen Dahlgren i Whitehead (1991). Els determinants de la salut de la població es presenten com una sèrie d'estrats que se superposen al voltant d'unes característiques individuals com són l'edat, el sexe i alguns factors constitucionals que no són modificables per l'acció política. Al seu voltant, situades en capes concèntriques, es troben una sèrie d'influències que poden ser modificades per l'acció política. L'esquema explicatiu de Dahlgren i Whitehead ha estat reinterpretat i ampliat per autors com Barton i Grant (2006) (Figura 1).

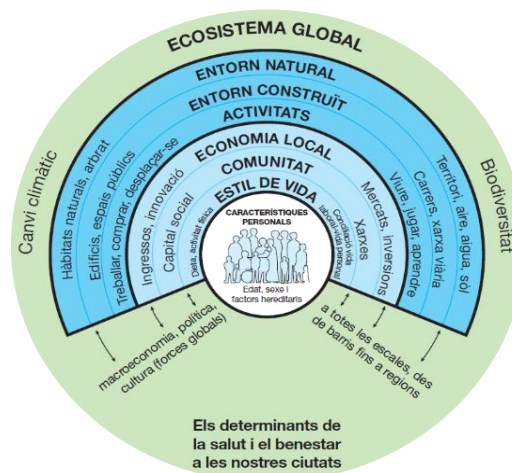

Figura 1 - Model de determinants de salut
 Font: Diputació de Barcelona a partir de Barton i Grant, 2006.

En primer lloc, es troben els estils de vida individuals, entre els quals s'inclou el consum de tabac o d'alcohol i l'activitat física. En segon lloc, les persones interaccionen entre elles i amb la seva comunitat integrades en xarxes socials i comunitàries; la pertinença a aquestes xarxes condiona els seus estils de vida i la salut. Al tercer estrat es troben les condicions de vida i de treball, l'agricultura, l'accés a béns i serveis fonamentals, com l'educació o els serveis sanitaris. Finalment, com a mediadores de la salut, les influències econòmiques, culturals i mediambientals actuen sobre totes les altres capes.

Els determinants socials de la salut posen de manifest que la intervenció en salut s'ha de dur a terme des de múltiples camps, i que cal que es tinguin en compte tots els estrats dels determinants socials de la salut si es vol fer una intervenció integral en salut.

En els darrers anys, han aparegut nous models (Figura 2) que posen el focus sobre les desigualtats en salut que generen els diferents determinants socials de la salut. Aquests models emfasitzen que cal intervenir sobre tots els determinants de la salut i dotar de recursos segons les necessitats per tal de garantir l'equitat en salut. El Pla Local de Salut, doncs, està encaminat a reduir la iniquitat en salut, és a dir, ha de contribuir a la possibilitat que qualsevol persona, independentment de les seves circumstàncies socials, pugui arribar al seu màxim exponent de salut.

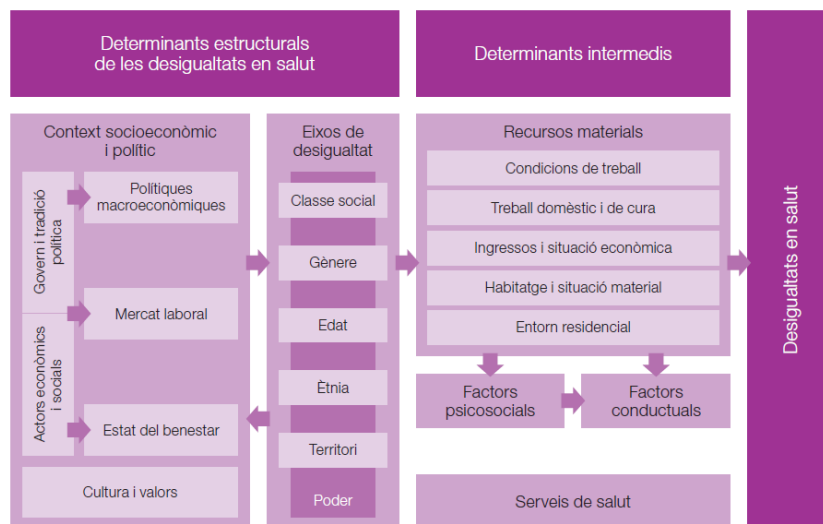

Figura 2 - Determinants socials de les desigualtats en salut

Font: Borrell i Malmusi, 2010.

2.3. Salut en totes les polítiques

El concepte de salut exposat i el model dels determinants socials de la salut ressalten que la majoria de factors que condicionen la salut no responen únicament a l'àmbit d'actuació propi del sistema sanitari. Abasta, també, sectors tan amplis com l'educació, els serveis socials, el transport, l'urbanisme i serveis tècnics o el medi ambient.

Per incloure aquesta perspectiva en la planificació i execució de les polítiques públiques, l'Organització Mundial de la Salut (OMS) ha proposat l'enfocament de la Salut en Totes les Polítiques (STP). Aquest enfocament té l'objectiu d'intervenir en l'estat de salut de la població des de les polítiques de sectors no únicament sanitaris. Cal incorporar la preocupació per la salut en tots els sectors per poder intervenir sobre els múltiples determinants de la salut.

La incorporació de la salut a totes les polítiques (STP) consisteix a adoptar un enfocament intersectorial de les polítiques públiques, en què es tinguin en compte les repercussions sobre la salut.² Es tracta de treballar conjuntament des de les diferents àrees de l'administració local per poder intervenir sobre els múltiples factors que determinen la salut, en el marc del Pla de Salut de Catalunya 2021-2025, portant a terme una coordinació amb altres plans de desenvolupament local per treballar més en estratègies i plans integrals, compartits o transversals.

2.4. Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS)

L'Assemblea General de Nacions Unides³ va aprovar, el 25 de setembre de 2015, l'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible amb els objectius d'eradicar la pobresa, lluitar contra les desigualtats i les injustícies i frenar el canvi climàtic, entre altres. L'Agenda configura un full de ruta que pretén assolir el desenvolupament mundial sostenible.

L'Agenda 2030 s'orienta en tres dimensions, l'econòmica, la social i l'ambiental, i és d'aplicació universal. Es desplega en 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), a través dels quals es proposa l'abordatge dels grans reptes globals: la salut, la lluita contra la pobresa, el canvi climàtic, l'educació, la igualtat de gènere, la pau o les ciutats sostenibles, entre altres (Figura 3). Aquests ODS inclouen 169 metes que contribueixen al compliment dels objectius plantejats.

Figura 3 - Objectius de Desenvolupament Sostenible
Font: Diputació de Barcelona

Per això, es fa necessari que l'administració local, a l'igual que a nivell internacional, nacional o regional, es responsabilitzi i comprometi a seguir les fites marcades, amb un treball col·laboratiu i d'aliances amb el món empresarial, l'acadèmic i la pròpia comunitat.

² Organització Mundial de la Salut, 2013

³ Assemblea Nacions Unides. <https://sustainabledevelopment.un.org/>

2.5. Marc normatiu i de planificació sanitària

L'aproximació a la noció de salut exposada fins ara ha rebut l'aval i el suport de diferents organismes autonòmics, estatals i internacionals. Les principals propostes i documents que la recolzen són:

Normativa internacional

- **L'Estratègia de Salut per a Tothom en el segle XXI (OMS, 2000)** parteix de polítiques de salut d'àmbit local per tal d'identificar i solucionar els problemes que amenacen la salut, potenciar els factors positius, promoure polítiques públiques, atendre els grups més vulnerables i reforçar el poder de la comunitat.
- **La Declaració d'Adelaida (OMS, 2010)** planteja la implementació d'una governança compartida a favor de la salut i el benestar a través de la Salut en Totes les Polítiques.

Normativa europea

- **La Carta Europea d'Autonomia Local (Consell Europeu, 1985)** estableix que correspon als municipis el dret i la potestat efectiva d'ordenar i gestionar una part important dels afers públics mitjançant l'impuls de polítiques pròpies.

Normativa estatal

- **La Estrategia de Promoción de la Salud y Prevención en el Sistema Nacional de Salud (Consejo Interterritorial del Sistema Nacional de Salud, 2013)** proposa el desenvolupament progressiu d'intervencions dirigides a la prevenció de malalties, lesions i la discapacitat, i es caracteritza pel seu abordatge integral i el seu enfocament positivista i poblacional.
- **Ley 33/2011, de 4 de octubre, General de Salud Pública**, que defineix les bases per tal que la població assoleixi i mantingui el millor nivell de salut possible actuant sobre els processos i factors que hi influeixen per tal de prevenir la malaltia i protegir i promoure la salut individualment i col·lectivament.

Normativa autonòmica

- **Llei 15/1990, d'ordenació sanitària de Catalunya (LOSC)**, que defineix el manteniment i la millora de la salut de la població com a objectiu fonamental del sistema sanitari català i, per assegurar-ne el seu compliment, es fonamenta sobre els principis d'accessibilitat universal, equitat, eficàcia i eficiència.

- **Llei 18/2009, del 22 d'octubre, de Salut pública de Catalunya** on es garanteix la vigilància de la salut pública, la promoció de la salut individual i col·lectiva, la prevenció de la malaltia i la protecció de la salut. També, propicia una cooperació més estreta dels serveis de salut pública municipal en una xarxa d'equips locals.

Normativa local

- **Decret legislatiu 2/2003, del 28 d'abril, que aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya**, que reconeix en l'àmbit de l'administració local la plena competència municipal en el desenvolupament de polítiques de prevenció, serveis i reinserció social.

Marc de planificació sanitària autonòmica

- **Pla Interdepartamental i Intersectorial de Salut Pública del 2014 (PINSAP)** amb l'objectiu d'assolir els propòsits de millora i protecció de la salut de la forma més equitativa i eficient possible, a partir d'intervencions sobre els determinants de la salut de la població.
- **Pla de Salut de Catalunya 2021-2025**, com a instrument de planificació sanitària que formalitza la política del Govern de la Generalitat pel que fa al desplegament d'actuacions per a la promoció de la salut i la seva protecció, la prevenció de les malalties, el tractament de les persones malaltes i la rehabilitació i la reinserció a la societat en les millors condicions possibles.

3. Metodologia

En aquest apartat s'exposen les metodologies que s'han utilitzat per elaborar el Pla Local de Salut d'Artés, definint en primer lloc l'organització general amb els diferents òrgans de coordinació, seguit de la metodologia de la fase d'elaboració de l'anàlisi de la situació en salut i, en darrer terme, la metodologia que ha guiat la fase d'elaboració del Pla d'Acció.

3.1. Organització

El Pla Local de Salut s'ha elaborat a partir del treball i coordinació de diferents grups de treball:

- a. **Grup motor:** equip encarregat de liderar l'elaboració del pla. És l'òrgan que ha impulsat l'elaboració del pla a partir de la cerca i anàlisi de les dades. Està format per persones amb perfil tècnic i polític del propi Ajuntament, del CAP Artés (Institut Català de la Salut), de CatSalut i de l'Agència de Salut Pública de Catalunya.
- b. **Grup coordinador:** està format per persones que són representants d'entitats i/o associacions, agents clau en salut i entitats polítiques o socials o a títol individual.

L'anàlisi de la situació en salut s'ha portat a terme mitjançant la recopilació i anàlisi de dades secundàries existents en diferents documents.

4. Perfil de salut

4.1. Dades demogràfiques

Les dades sociodemogràfiques més actualitzades del municipi d'Artés es troben a l'IDESCAT⁴ i en l'informe Hermes de la Diputació de Barcelona. Normalment, ambdues acostumen a coincidir i per aquesta raó la majoria de les dades que segueixin s'han extret d'aquest darrer informe. En cas que les dades que s'exposen tinguin un altre origen o no coincideixin amb aquestes, ho farem constar en el text o en una nota a peu de pàgina.

4.1.1. Estructura de la població

Artés és un municipi de la comarca del Bages, de 17,87 km² de superfície, situat a 316 m d'altura sobre el nivell del mar. Les dades de l'any 2021 situaven la seva població en 5.782 habitants (2.908 homes i 2.874 dones), amb un increment del 0,35% en relació a l'any anterior i del 3,53% des de 2017.⁵ La seva densitat de població és de 324 habitants per km².

El percentatge de població jove era del 16,76%; el de persones adultes del 64,77% i el de població gran del 18,47%, fet que donava a la seva piràmide d'edats l'aspecte típic d'una població en procés d'envelliment (Gràfic 1). En aquest sentit, l'índex d'envelliment⁶ era de 110,22 (a la comarca arriba als 121,88) i l'edat mitjana de la població⁷ 42,91 anys.

L'índex de dependència global⁸ assolía el valor de 54,39 i l'índex de recanvi⁹, 118,75.

---

⁴ Cal fer constar que en el moment de redactar aquest informe, algunes de les dades de l'IDESCAT corresponen encara a l'any 2020.

⁵ Segons l'informe Hermes, la població estacional és de 5.658 i la població resident a l'estranger, 107 persones.

⁶ Relació entre la població de 65 anys i més i la població de 0 a 15 anys.

100 = Hi ha la mateixa població tant en el grup de joves com en el de grans

>100 = Hi ha més població en el grup de grans que en el grup de joves, per tant, hi haurà més envelliment conforme el número sigui més elevat

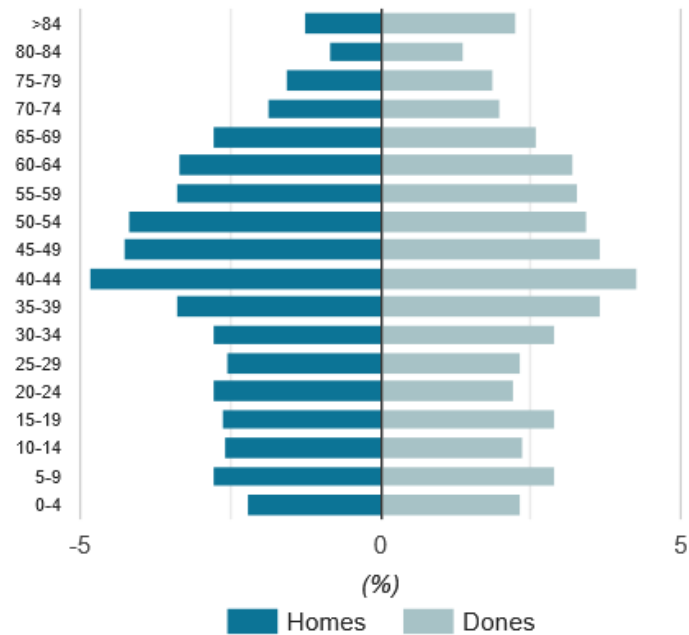
<100 = Hi ha més població en el grup de joves que en el grup de grans, per tant, hi haurà menys envelliment conforme el número sigui més petit

Fórmula: $(\text{Població de 65 anys i més} / \text{Població de 0 a 15 anys}) * 100$

⁷ Mitjana aritmètica de les edats dels individus que formen una població.

⁸ Relació entre els individus en edat no activa respecte a la població potencialment activa. Fórmula: $(((\text{Població de 0 a 15 anys}) + (\text{Població de 65 anys i més})) / (\text{població entre 16 i 64 anys})) * 100$.

⁹ Quocient entre el nombre de persones de 60 a 64 anys i el nombre de persones de 15 a 19 anys. Fórmula: $(\text{Població de 60 a 64 anys} / \text{Població de 15 a 19 anys}) * 100$.

Gràfic 1 - Estructura de l'edat poblacional d'Artés 2021

Durant l'any 2021 es varen registrar 52 naixements en total. L'índex sintètic de fecunditat¹⁰ va ser d'1,45, mentre el de la comarca del Bages era d'1,25.

Durant el mateix període, les defuncions varen ser 81, fet que li donava una taxa bruta de mortalitat del 14,03.

La població estrangera era d'un total de 598 persones, amb una variació molt important, tenint en compte que en el darrer any s'havia produït un increment en aquesta població de l'11,36%, que ascendia fins al 26,96% des de 2016. L'edat mitjana de la població estrangera era de 33 anys, gairebé deu anys menys que la població general. La taxa d'estrangeria es va situar en el 10,34% i gairebé el 80% de la població nascuda a l'estranger (475 persones) era originària de cinc països, representats en la Taula 1.

¹⁰ Expressa el nombre de fills que hauria de tenir una dona hipotètica al final de la seva vida fecunda, si al llarg d'aquesta vida fecunda el seu comportament fos el mateix que el que reflecteix la sèrie de taxes específiques de fecunditat per edat. Implica avaluar una mitjana de fills per dona i mesura el nivell de recanvi generacional. El reemplaçament generacional s'estipula en 2,1 fills per dona.

Taula 1 - Població estrangera segons país d'origen

País	Nombre de persones	Percentatge
Marroc	359	60%
Romania	59	9,8%
Bolívia	23	3,8%
Mali	22	3,6%
Senegal	12	2%

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona. 2020.

4.2. Estructura laboral

Segons dades del programa Hermes, el nombre de treballadors i treballadores assalariats va ser el tercer trimestre de l'any 2020 de 1.416 persones, que tot i suposar un increment de més del 10% des de 2016, significava una disminució de més del 4% en relació a l'any anterior.

Com es veu en la Taula 2, el sector industrial suposava un 51,3% i el de serveis el 42,8% de la població assalariada. El sector agrari era molt testimonial, ja que no arribava a l'1% de la població assalariada.

Taula 2 - Persones treballadores assalariades en el 3r trimestre del 2020

Variació anual	-4,19%
Variació 2016-2020	10,97%
Agricultura	11
Indústria	727
Construcció	71
Serveis	607
Ocupacions d'alt contingut tecnològic	73
Total	1.416

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona. 3r trimestre 2020.

La població ocupada assalariada s'ha incrementat des de 2017 (1.257 persones) fins a 2020 (1.416 persones), tot i haver patit moments d'importants reculades. Igualment, el nombre de persones aturades va créixer des de febrer de 2020, tot i que durant 2021 es va anar reduint.

En el mateix període, el sector del treball autònom acollia 396 persones i aquesta categoria havia disminuït més d'un 3% en el darrer any i un 3,41% des de 2016. En aquest cas, el sector dels serveis suposava el 65,6% del total, i el sector agrícola arribava a superar el 6%. (Taula 3).

Taula 3 – Treballador(e)s autònom(e)s en el 3r trimestre del 2020

Variació anual	-3,18%
Variació 2016-2020	-3,41%
Agricultura	26
Indústria	59
Construcció	51
Serveis	261
Total	260

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona. 3r trimestre 2020.

La població activa registrada, durant el tercer trimestre de 2020, va arribar a les 2.764 persones, amb una disminució de gairebé mig punt en relació a l'any anterior, tot i un increment del 3,3% en els anteriors cinc anys. El 52,3% d'aquestes persones eren homes mentre el 47,6% eren dones. Per edats, els joves de 16 a 24 anys suposaven el 7,1% de la població activa, les persones de 25 a 34 anys el 17,6%, les de 35 a 44 anys el 29,9% i els majors de 44 anys, el 45,2%.

Continuant el que s'ha dit anteriorment, l'atur registrat el mes de febrer de 2022, un total de 267 persones, suposa una reducció del 5,65% en relació a l'any anterior, tot i que també significa un increment del 7,23 des de 2018.

Aquest atur afecta fonamentalment les dones (el 61,4% de les persones aturades ho són). Només el 38,5% de les persones en situació d'atur són homes. D'aquesta manera, mentre la taxa d'atur registrat dels homes és del 7,22%, en les dones aquest percentatge s'eleva fins al 12,50%.

Per edats, l'atur ha castigat especialment les persones de més de 44 anys, que suposen el 59,5% de les persones aturades (recordem que només eren el 45,2% de la població activa). El grup menys afectat per l'atur (com a mínim el que menys es registra) és el dels joves, amb un 7,5% del total. Els grups de 25 a 34 anys i de 35 a 44 presenten percentatges del 16,1% i del 16,8 respectivament. La taxa d'atur registrat és del 9,75%, però es distribueix de manera diferent segons les edats (Taula 4).

Taula 4 - Dades d'atur segons l'edat

Atur segons edat	
De 16 a 24 anys	10,58 %
De 25 a 34 anys	8,74 %
De 35 a 44 anys	5,65 %
>44 anys	12,62 %

Font: Programa Hermes. Diputació de Barcelona. 3r trimestre 2020.

És un atur que afecta sobretot el sector serveis (65% del total) i molt menys a la resta.¹¹ Només el 6,3% de les persones sense feina no en tenien anteriorment i l'atur afecta tant a persones de baix nivell formatiu (15,3%) com d'alt nivell (10,4%). Cal remarcar que el 21,7% de les persones sense feina eren nascudes a l'estranger (en total 58 persones), però que aquest col·lectiu havia disminuït en un 3,3% els efectius aturats en relació a l'any anterior.

El mes de gener de 2022, el nombre de beneficiaris de prestacions era de 182, amb un increment de gairebé el 9% en relació a l'any anterior. El 56,6% d'aquestes prestacions era de nivell contributiu mentre el 41,2% eren de tipus assistencial (subsidiis). La resta correspon a rendes actives. En total suposaven una cobertura del 67,41% de la població aturada (un 38% a nivell contributiu i un 27% a nivell assistencial).

4.3. Benestar econòmic de la població

La renda del municipi d'Artés arribava als 91,85 milions d'euros l'any 2021, fet que suposava un total de 15.886 euros per habitant (19.085 si només es comptaven les persones de 16 anys o més). En comparació amb l'índex de la província (=100), Artés es quedava en el 90,37. A més a més, la variació entre l'any 2017 i el 2021 havia estat negativa, concretament del -3,07%.

Per la seva banda, el Producte Interior Brut (PIB) de l'any 2018 era de 118 milions d'euros, que repartits entre els habitants del municipi donava un total de 20.892 euros per cap. En aquest cas, les dades són encara pitjors que si es té en compte la renda, perquè si l'índex per habitant de la província era 100, en el cas d'Artés se situa en 62,34.

---

¹¹ Agricultura 6%, indústria, 16,4% i construcció 6%.

4.4. Qualitat de vida

Segons IDESCAT, Artés comptava l'any 2021 amb 35 equipaments esportius (els mateixos que l'informe Hermes recull per a l'any anterior), entre els quals no es troba cap piscina coberta ni a l'aire lliure. La majoria d'equipaments corresponen a camps d'esports o pistes de tennis.

Així mateix, el municipi compta amb una sola biblioteca.

Segons IDESCAT, l'any 2020 Artés generava 1,28 kg de brossa per habitant i dia i el percentatge de recollida selectiva era del 75,7%, indicadors clarament millors que els de la resta de la comarca. Un total de 31 establiments estaven obligats a fer declaració de residus, i n'havien produït gairebé sis mil tones.

A nivell assistencial, l'any 2020 el municipi comptava amb un total de 162 places en residències, amb dos centres de dia per a gent gran.

El nombre de pensions no contributives de la Seguretat Social era de 22 i no hi havia dades sobre pensions assistencials.

Segons l'IDESCAT, l'índex socioeconòmic territorial era de 99,2. La mitjana catalana s'establia en 100 i l'índex comarcal arribava a 97.

5. Indicadors de salut

L'Àrea Bàsica de Salut d'Artés, que inclou els municipis d'Artés, Calders, Monistrol de Calders, Avinyó, Sant Feliu Sasserra i Santa Maria d'Oló, cobreix una població total d'11.040 persones, de les quals un 49,6% són dones. Quant a l'edat, el grup més important són les persones adultes entre 15 i 44 anys, seguides de les que tenen entre 45 i 64 anys (Taula 5).

Taula 5 - Distribució de la població de l'ABS Artés per sexe i edat

	Homes	%	Dones	%	Total	%
0-14 anys	868	15,59	783	14,31	1.651	14,95
15-44 anys	2.064	37,06	1.885	34,45	3.949	35,77
45-64 anys	1.667	29,93	1.497	27,36	3.164	28,66
65 anys i més	970	17,42	1.306	23,87	2.276	20,62
Total	5.569		5.471		11.040	

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

A nivell d'AGA, la població amb **autopercepció positiva de la salut** en el període 2015-2018 va ser del 78%, un percentatge molt semblant al de Catalunya (Taula 6).

Taula 6 - Autopercepció positiva i negativa (%) de la salut per AGA 2015-2018

	Artés (AGA)			Catalunya		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Autopercepció positiva	80,4	75,5	78,0	84,2	76,8	80,4
Autopercepció negativa	19,6	24,5	22,0	15,8	23,2	19,6

5.1. Indicadors de morbiditat

5.1.1. Morbiditat atesa en atenció primària¹²

Al 2018, a nivell de la morbiditat atesa en la població entre 0 i 14 anys, els diagnòstics prevalents van ser les deformitats adquirides a les extremitats i les hipertròfies d'amígdales/adenoides (Taula 7, Taula 8 i Gràfic 2).

Taula 7 - Principals diagnòstics en nois de 0 a 14 anys, en %, a l'ABS Artés i Catalunya

Diagnòstics	Artés	Catalunya
Deformitats adquirides extremitats	10,6	6,7
Hipertròfia amígdales/adenoides	6,4	5,4
Trastorn de la refracció	5,8	4,4
Obesitat	5,4	6,2
Rinitis al·lèrgica	4,5	5,7
Asma	3,3	5,2
Deformitats adquirides columna	2,7	1,5

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

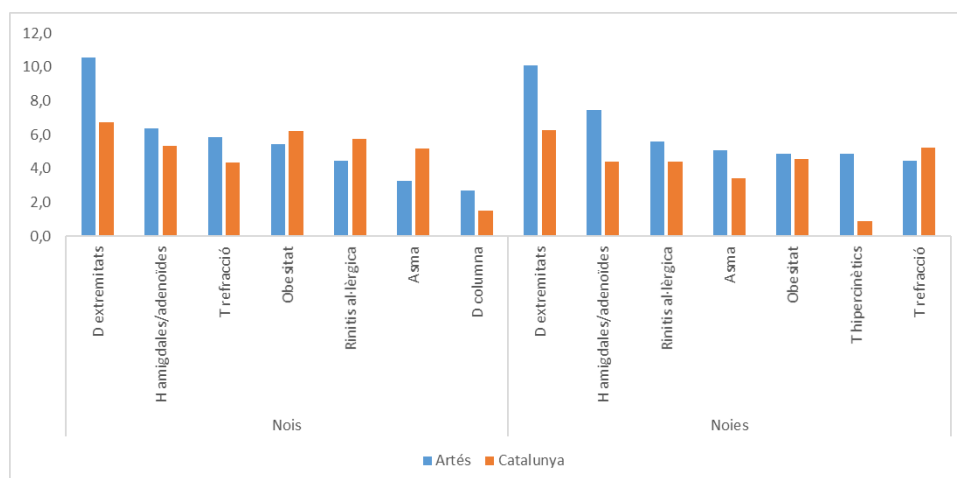
Taula 8 - Principals diagnòstics de 0-14 anys, sexe femení en %, en l'ABS Artés i Catalunya

Diagnòstics	Artés	Catalunya
Deformitats adquirides extremitats	10,1	6,3
Hipertròfia amígdales/adenoides	7,5	4,4
Rinitis al·lèrgica	5,6	4,4
Asma	5,1	3,4
Obesitat	4,9	4,6
Trastorns hipercinètics	4,9	0,9
Trastorn de refracció	4,5	5,3

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

¹² En aquest apartat es fa referència a la morbiditat atesa a l'ABS d'Artés l'any 2018. Les dades procedeixen del registre de consultes i/o diagnòstics que es generen per part dels professionals de l'Equip d'Atenció Primària (EAP), elaborades per l'Observatori del Sistema de Salut de Catalunya, en el seu Informe d'Indicadors de Salut comunitària.

Gràfic 2 – Els set diagnòstics prevalents, segons sexe de 0-14 anys

D: Deformatats; H: Hipertròfia; T: Trastorns

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

Pel que fa a l'excés de pes¹³ en la població de 6 a 12 anys les dades d'Artés són similars a les de Catalunya (Taula 9 i Gràfic 3).

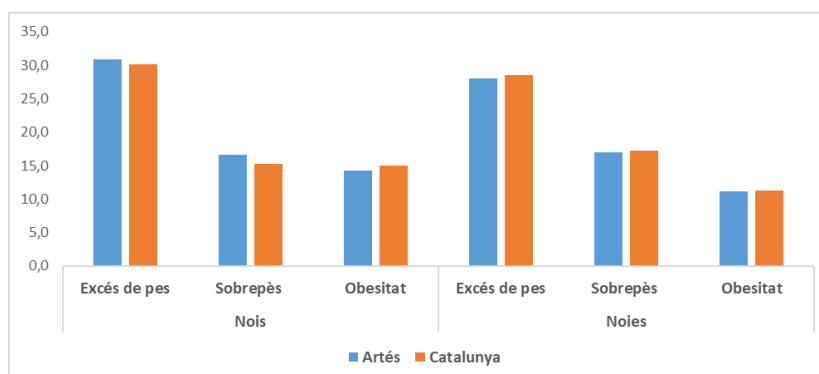
Taula 9 - Excés de pes, sobrepès i obesitat infantil (6-12 anys) a l'ABS Artés i Catalunya en %

		Artés	Catalunya
Nois	Excés de pes	31,0	30,2
	Sobrepès	16,7	15,2
	Obesitat	14,3	15,0
Noies	Excés de pes	28,0	28,5
	Sobrepès	16,9	17,2
	Obesitat	11,1	11,3

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

¹³ Considerant la població amb sobrepès i l'obesa com a excés de pes.

Gràfic 3- Excés de pes, sobrepès i obesitat infantil (6-12 anys) a l'ABS Artés i Catalunya en %

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

Morbiditat atesa en adults. En la població de més de 15 anys, la patologia prevalent tant en homes com en dones va ser la hipertensió no complicada, seguida per l'alteració del metabolisme lipídic i l'obesitat (Taula 10 i Taula 11). En general, el sexe femení presenta prevalences més elevades que el masculí.

Taula 10 - Principals diagnòstics entre els homes adults, de l'ABS Artés i Catalunya (%)

	Artés	Catalunya
HTA no complicada	22,7	20,6
A metabolisme lipídic	19,4	21,0
Obesitat	15,7	14,4
Trastorn ansietat/angoixa/estat ansiós	10,3	10,7
Hipertrofia prostàtica benigna	9,5	9,7
Diabetis no insulíndependent	9,3	8,8
Altres malalties del cor	7,2	4,8
Depressió	6,6	5,8

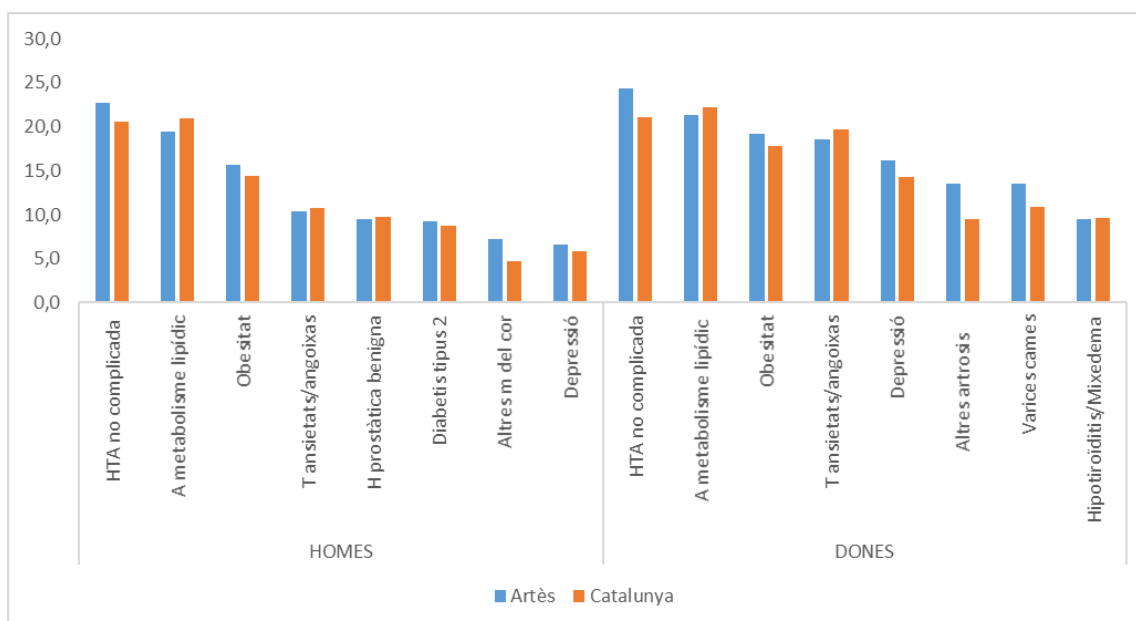
Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

Taula 11 - Principals diagnòstics entre les dones adultes de l'ABS d'Artés i Catalunya (%)

	Artés	Catalunya
HTA no complicada	24,3	21,1
A metabolisme lipídic	21,4	22,3
Obesitat	19,2	17,8
Ansietat/angoixa/estat ansiós	18,6	19,6
Depressió	16,2	14,3
Altres artrosis	13,6	9,4
Varices de les cames	13,6	10,9
Hipotiroidisme/Mixedema	9,5	9,6

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

Gràfic 4 - Diagnòstics prevalents per sexe, en població adulta de l'ABS Artés i Catalunya (%)

HTA: Hipertensió; A: Alteració; T: Trastorn; H: Hipertrofia; m: Malalties

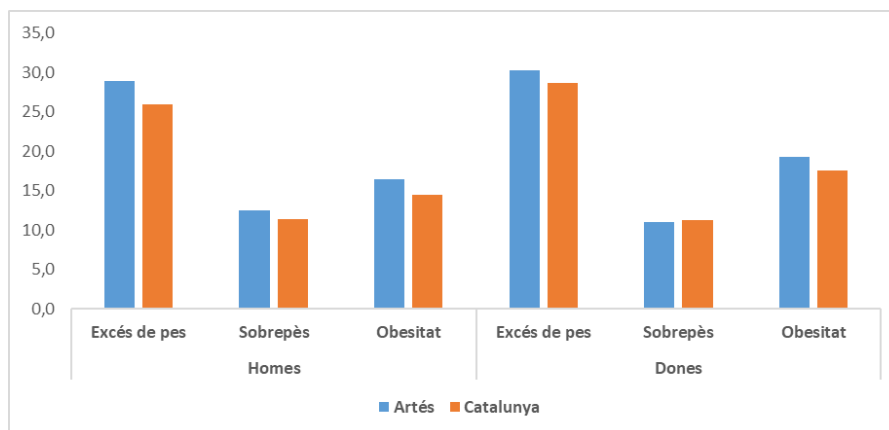
Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

El **sobrepès i l'obesitat en població de 18 a 74 anys**, durant l'any 2018, presenten dades molt semblants a les de Catalunya (Taula 12). Amb dades estandarditzades es veu que hi ha diferències significatives per gènere a Artés, pel que fa a l'obesitat, però no per a l'excés de pes o el sobrepès (Gràfic 5).

Taula 12 - Excés de pes, sobrepès i obesitat en adults de 18-74 anys. ABS Artés, i Catalunya (%)

		Artés	Catalunya
Homes	Excés de pes	28,9	25,9
	Sobrepès	12,4	11,4
	Obesitat	16,4	14,5
Dones	Excés de pes	30,2	28,7
	Sobrepès	11,0	11,2
	Obesitat	19,2	17,5

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

Gràfic 5 - Prevalença d'excés de pes, sobrepès i obesitat en població adulta 18-74 anys, segons sexe, en l'ABS Artés i Catalunya (%)

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

5.1.2. Morbiditat atesa en centres ambulatoris de salut mental

Pel que fa a les **persones menors de 18 anys ateses en centres ambulatoris de salut mental** (un total de 140 persones), cal destacar en nois uns percentatges molt per sobre dels de Catalunya per als trastorns adaptatius i de l'espectre autista. Pel que fa als trastorns per dèficit d'atenció, presenten dades millors que Catalunya. En el sexe femení, es troba una prevalença molt elevada del trastorn adaptatiu respecte a les dades de Catalunya (Taula 13).

Taula 13 -Població menor de 18 anys de l'ABS Artés i Catalunya atesa en centres ambulatoris de salut mental (%)

	Artés		Catalunya	
	Nois	Noies	Nois	Noies
Trastorn adaptatiu	33,3	40,0	14,7	25,3
Trastorn espectre autista	26,9	5,0	19,3	7,4
Trastorn dèficit d'atenció/hiperactivitat	16,1	12,5	33,4	19,2
Trastorn conducta	9,7	5,0	9,3	6,6
Trastorn conducta alimentaria	0,0	5,0	0,7	4,5

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

A la Taula 14 es mostra el percentatge dels diagnòstics més freqüents en la **població adulta, 18 anys o més, atesa en centres ambulatoris de salut mental** durant l'any 2018, un total de 308 persones. En homes destaca la depressió amb dades molt per sobre de les de Catalunya i majors

que en les dones, quan a Catalunya els homes presenten prevalences que són la meitat que les de les dones. Pel que fa a la resta de patologies, els homes presenten valors millors que els de Catalunya.

En dones trobem prevalences lleugerament per sobre de les de Catalunya en la depressió i per al trastorn bipolar. Per altra banda, els homes presenten esquizofrènia i altres psicosis molt per sobre de les dones, mentre que les dones presenten més ansietat i trastorn bipolar.

Taula 14 -Població adulta (>17 anys) a l'ABS Artés i Catalunya atesa en centres ambulatoris de salut mental (%)

	Artés		Catalunya	
	Homes	Dones	Homes	Dones
Depressió	48,3	44,7	24,4	41,7
Esquizofrènia	10,8	5,9	17,8	6,1
Altres psicosis	10,0	8,0	11,7	8,2
Ansietat	8,3	12,2	12,2	16,0
Trastorn bipolar	6,7	8,0	7,4	6,7
Demència	0,8	0,5	1,1	1,0

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

En la població de 15 anys i més, entre el 2015 i el 2018 a nivell d'AGA, els percentatges de diversitat funcional i de dependència són semblants als de Catalunya, tot i que en ambdós casos les dones presenten més diversitat funcional i dependència que els homes (Taula 15).

Taula 15 - Població 15 anys i més amb diversitat funcional i dependència, Artés i Catalunya (%)

	Artés		Catalunya	
	Homes	Dones	Homes	Dones
Dependència	7,0	10,3	6,5	11,0
Diversitat funcional	11,4	14,1	11,2	16,5

Font: Indicadors bàsics de salut comunitària 2018

5.2. Indicadors de mortalitat¹⁴

La **taxa bruta de mortalitat per 1.000 habitants**¹⁵ a l'ABS d'Artés entre les dones va ser de 12,7 defuncions, mentre que en els homes era de 10,6 defuncions.

La **taxa de mortalitat estandarditzada per 100.000 habitants (TME)**,¹⁶ tant en homes com en dones, és lleugerament superior a la de Catalunya, però l'important són les diferències sexuals que s'observen (Taula 16).

Taula 16 - Nombre de defuncions, taxa bruta de mortalitat i taxa de mortalitat estandarditzada per sexe per a l'ABS Artés i Catalunya

	Artés		Catalunya	
	Home	Dona	Home	Dona
Nombre de defuncions	296	349	159.171	158.947
Taxa bruta de mortalitat x 1.000 hab.	10,6	12,7	8,6	8,3
Taxa de mortalitat estandarditzada * 100.000 hab.	1.088,0	688,3	1.067,9	634,2

Pel que fa a la **taxa específica de mortalitat per grans grups de causes** (per 100.000 habitants), durant el període 2014 fins al 2018, les principals causes de mort entre els homes són els tumors, seguits de les malalties de l'aparell circulatori i les de l'aparell respiratori. Pel que fa a les dones de l'ABS Artés, les principals causes de mort són les malalties de l'aparell circulatori seguides pels tumors i els trastorns mentals i del comportament. Aquestes dades es poden visualitzar en la Taula 17, la Taula 18 i el Gràfic 6.

¹⁴ L'anàlisi dels indicadors de mortalitat s'ha portat a terme a partir dels indicadors disponibles de mortalitat per ABS, durant el període 2014-2018. Aquestes dades es comparen entre els sexes de la població de l'ABS Artés i la població de Catalunya. Els indicadors es presenten en tant per mil i en tant per cent mil, i amb taxes estandarditzades, fet que permet la comparació entre poblacions.

¹⁵ Es calcula entre el nombre de defuncions per al període 2014-2018 entre la població assegurada per aquest període 2014-2018.

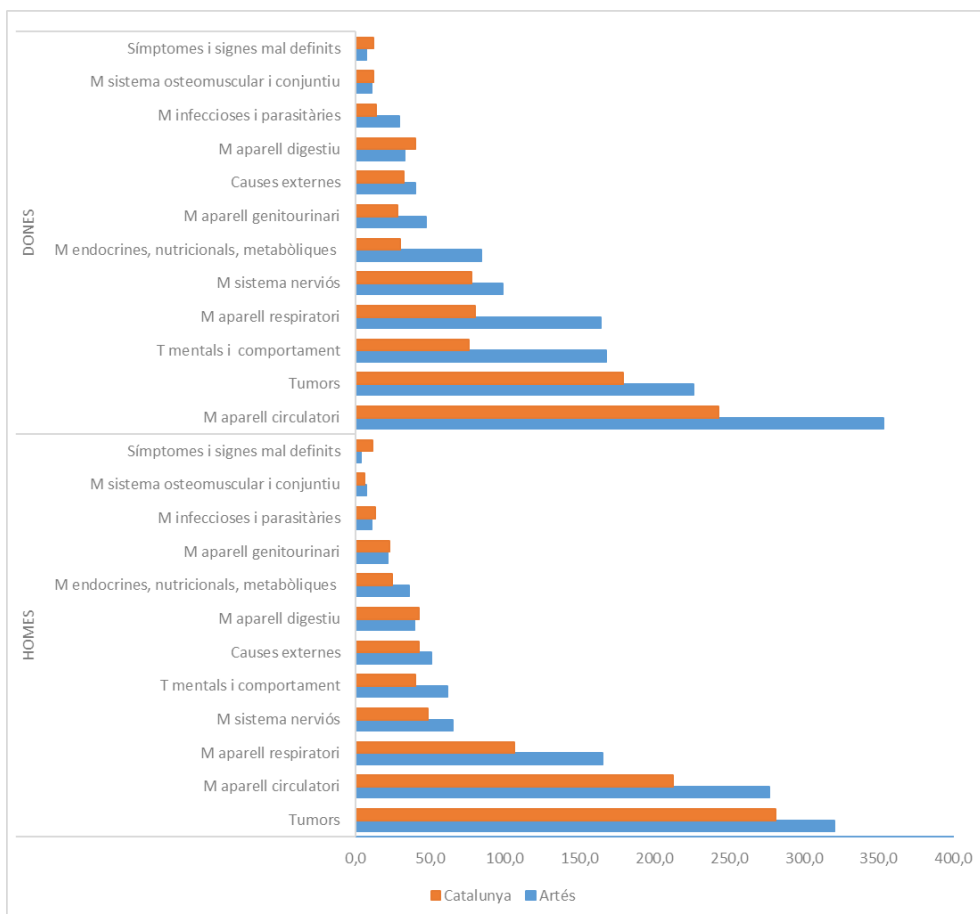
¹⁶ Calculada a partir del sumatori de la taxa específica de mortalitat de cada tram d'edat del període 2014-2018 per la població tipus de cada grup d'edat, i entre el sumatori de la població tipus en tots els trams d'edat.

Taula 17 - Taxes específiques de mortalitat en homes per grans grups de causes, per 100.000 habitants

Causa de mortalitat	Artés	Catalunya
Tumors	320,1	280,9
Malalties de l'aparell circulatori	277,0	212,6
Malalties de l'aparell respiratori	165,5	106,4
Malalties del sistema nerviós	64,7	48,2
Trastorns mentals i del comportament	61,1	40,0
Causes externes de morbiditat i mortalitat	50,4	42,2
Malalties de l'aparell digestiu	39,6	42,3
Malalties endocrines, nutricionals i metabòliques	36,0	24,4

Taula 18 - Taxes específiques de mortalitat en dones per grans grups de causes, per 100.000 habitants

Causa de mortalitat	Artés	Catalunya
Malalties de l'aparell circulatori	353,2	242,8
Tumors	225,8	178,8
Trastorns mentals i del comportament	167,5	76,0
Malalties de l'aparell respiratori	163,9	79,7
Malalties del sistema nerviós	98,3	77,6
Malalties endocrines, nutricionals i metabòliques	83,8	29,5
Malalties de l'aparell genitourinari	47,3	27,7
Causes externes de morbiditat i mortalitat	40,1	32,0

Gràfic 6 - Taxes de mortalitat, per 100.000 habitants, per sexe, per l'ABS Artés i Catalunya 2014-2018
M: Malalties; T: Trastorns

Les **defuncions per suïcidi**, a l'ABS Artés, durant el període 2014-2018, varen ser 3 en homes i 2 en dones.

L'**esperança de vida** a Artés entre les dones és de 85,7 anys, i entre els homes de 81,3. La bretxa d'esperança de vida segons el gènere és de 4 anys a favor de les dones.

5.3. Indicadors sobre estils de vida i pràctica preventiva

Segons les dades sobre estils de vida de la població d'Artés, la diferència en consum de tabac és de 9 punts per sobre en homes, una dada que és estadísticament significativa (Taula 19).

Taula 19 - Dades de consum de tabac (%)

	Artés			Catalunya		
	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total
Població consumidora de tabac	23,8	14,6	19,3	22,3	16,1	19,2

Pel que fa al consum de risc d'alcohol, la diferència entre homes i dones també és estadísticament significativa.

Pel que fa a l'adherència a la dieta mediterrània i a la pràctica d'activitat física saludable les dades són similars al conjunt de Catalunya i les diferències entre sexes que es donen no són estadísticament significatives (Taula 20).

Taula 20 - Dades estil de vida: alcohol, activitat física i adherència a dieta mediterrània (%)

	Artés (AGA)			Catalunya		
	Home s	Done s	Tota l	Home s	Done s	Tota l
Consum de risc d'alcohol, 15 anys i més	7,0	0,0	3,5	6,4	1,7	4,0
Adherència a la dieta mediterrània, 15 anys i més	53,3	73,8	63,7	57,7	67,2	62,6
Activitat física saludable de la població de 15-69 anys	82,2	79,4	80,9	84,5	81,1	82,8

La cobertura vacunal de la població de 0 a 14 anys i menor de 12 mesos és 3 punts superior a la de Catalunya (Taula 21).

Taula 21 - Dades cobertura vacunal: població 0-14 i menor de 12 mesos (%)

	Artés			Catalunya		
	Home s	Done s	Tota l	Done s	Home s	Tota l
Cobertura vacunal població 0-14 anys	90,5	92,7	91,6	88,1	88,0	88,0
Cobertura vacunal població menor de 12 mesos	97,7	98,0	97,8	94,2	94,3	94,2

5.4. Indicadors sobre serveis¹⁷

La població assignada a l'ABS Artés és de 10.696 persones (5.284 dones).

Pel que fa a la mitjana de visites a l'ABS d'Artés, al 2018 va ser de 8,5, tot i que les dones presenten un nombre superior de visites.

La població assignada de 75 anys i més atesa al Programa d'Atenció Domiciliària (ATDOM) va ser del 18,5%, amb diferències entre les dones i els homes. A l'analitzar la població atesa a centres ambulatoris de salut mental, en percentatges bruts, en adults (18 anys i més), la xifra és per a Artés superior a la de Catalunya. Pel que fa a la població menor de 18 anys, el percentatge és també superior al de Catalunya amb un percentatge més alt entre els nois.

La població consumidora de fàrmacs de l'ABS d'Artés és del 69,4%, i és superior en les dones.

Pel que fa al consum de psicofàrmacs, el 23,2% de la població atesa a Artés en consumeix. El percentatge de consum és molt més elevat entre les dones.

Finalment, la taxa de població polimedicada és de 1.027,5 per cent mil persones, però sense diferències per sexe (Taula 22).

Taula 22 - Indicadors d'ús de serveis ABS Artés i Catalunya per sexes (%)

	Artés			Catalunya		
	Home	Dona	Total	Home	Dona	Total
Població assignada	5.412	5.284	10.696	3.630.669	3.752.944	7.383.613
Població assignada i atesa	73,7	82,9	78,2	68,8	77,8	73,4
Mitjana de visites població assignada i atesa	8,0	8,9	8,5	7,8	8,5	8,1
Població assignada (75 anys o +) atesa ATDOM	14,5	20,8	18,5	10,2	15,3	13,3
Població (18 anys i +) atesa a Salut Mental	3,1	3,7	3,4	2,4	3,3	2,9
Població (<18 anys) atesa a Salut Mental	8,1	6,0	7,1	5,8	3,3	4,6
Consumidor(e)s fàrmacs	64,7	74,3	69,4	62,6	72,0	67,4
Consumidor(e)s psicofàrmacs	17,7	29,3	23,2	15,6	26,5	21,1
Polimedicació (10 principis actius o +)	933,1	1.125,0	1.027,5	625,4	700,3	663,4

¹⁷ La informació sobre l'ús dels serveis fa referència a la població d'Artés atesa als diferents recursos assistencials d'atenció primària, salut mental i centres sociosanitaris de l'any 2018. Les dades són extretes del Registre Central de persones Assegurades (RCA) de CatSalut.

Es defineix la població assegurada com aquella població amb dret a rebre assistència sanitària de finançament públic a Catalunya; població assignada com la que potencialment pot accedir a l'atenció de salut; població atesa com aquella que ha estat atesa pels serveis de salut.

6. Entorn físic

Artés es troba a l'extrem oriental de la comarca del Bages, dins de la zona natural de la vall de la Gavarresa. Limita al nord amb Avinyó i Sallent, al sud amb Calders i al sud-oest amb Navarcles. El municipi comprèn, a més de la vila d'Artés, la urbanització de Vista Pirineu.

El terme d'Artés és travessat pel riu Sec, la riera de Malrubí i el torrent del Mig. Tots ells aboquen les seves aigües a la riera Gavarresa, que en delimita el terme per la banda nord-occidental.

El clima, mediterrani continental subhúmit, es caracteritza per una oscil·lació tèrmica notable, amb escassa pluviometria (500 a 600 mm/any). Les èpoques de l'any més plujoses són la primavera i la tardor, i les glaçades són freqüents a l'hivern. Les temperatures són força extremes, amb hiverns rigorosos i estius calorosos. En trobar-se a la vall que conformen els massissos del Montcogul i la serra de Can Vila (o de Calders), al límit oriental del Pla de Bages, s'hi generen importants processos d'inversió tèrmica en comparació amb localitats properes més elevades.

Artés és la principal població vitivinícola del Bages, on conflueixen dues denominacions d'origen, la DO Pla de Bages i la DO Cava, cosa que ja ens fa intuir el paisatge del municipi: un mosaic de vinya i pinedes que a causa de l'activitat humana ha substituït en gran part del terme l'alzinar i les rouredes naturals.

Diverses carreteres locals permeten la comunicació viària del nucli amb les carreteres principals i els pobles de la rodalia. La B430 enllaça amb l'eix transversal (C-25), la B431 ho fa amb la carretera de Manresa a Vic (N-141c) i la BV-4512 d'Artés a Manresa.

El municipi d'Artés té una superfície de 1.784,45 ha. El sòl urbà (consolidat més no consolidat) representa 117,42 ha. Pel que fa al model residencial de 47,97 ha, destacar que el 27% corresponen a urbà tradicional, el 20% al que s'anomena ordenació tancada i el 18% a nucli antic. Així mateix, el municipi dedica un total de 17,75 ha a activitats econòmiques. El sistema d'espais lliures i zones verdes representa 118,87 ha i el que s'anomena sistemes de comunicacions, infraestructures viàries, representa 42,11 ha del municipi.

Taula 23 - Perfil del municipi

Municipi	Parc estimat habitatges	Total sòl residencial (ha)	Densitat neta habitants/ha de sòl urbà	M ² zona verda per habitant	M ² equipaments per habitant
Artés	2.827	47,97	49,07	206,31	17,31

Font: Generalitat de Catalunya. Dept. de Territori i Sostenibilitat. Mapa Urbanístic de Catalunya (07/2021)

6.1. La qualitat de l'aire

El municipi d'Artés està ubicat en l'anomenada Zona de Qualitat de la Catalunya Central, ZQA 05. Ni en el municipi ni en cap de proper hi ha una estació de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica (XVPCA) de la Generalitat de Catalunya.

Les estacions de la XVPCA més properes són les de Manresa (Bages) i no són representatives per a l'estudi ja que són estacions de control de la contaminació atmosfèrica generada pel trànsit de vehicles. Malgrat aquest fet, sí que podem presentar dades referents a partícules PM10, en els casos d'episodis d'intrusió de pols africana.

6.1.1. Partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micròmetres (PM10)

Són partícules sòlides o líquides de pols, cendra, metalls, ciment o pol·len disperses a l'atmosfera. L'exposició prolongada o repetitiva a les PM10 pot provocar efectes nocius en el sistema respiratori de les persones, ja que per la seva mida es queden retingudes a les mucoses que recobreixen les vies respiratòries.

Durant l'any 2020, es van donar 2 episodis amb nivells elevats de contaminació per intrusió de pols africana en els quals la Direcció General de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic va activar alguna figura de les que hi ha previstes en el protocol d'episodis ambientals.

El primer va ser entre el 23 i el 27 de gener, quan es va fer un avís preventiu per les partícules PM10 i posteriorment es va declarar l'episodi a tot Catalunya, ja que el dia 25 els nivells van ser superiors i es donaven els criteris per a la seva activació. El segon període es va donar del 22 al 24 d'octubre, quan es van enregistrar nivells elevats de partícules PM10 a tot el territori per una intrusió de pols africana. Es va declarar episodi ambiental i posteriorment es va reduir el nivell de l'avís a preventiu, donat que a l'inici del període els nivells van ser molt elevats i van anar disminuint progressivament a mesura que la intrusió de pols africana s'enretirava.

Cal tenir present que aquests episodis puntuals es repeteixen cada any en major o menor nombre. El valor límit anual per a la protecció de la salut humana no hauria de superar més de 35 vegades l'any els 50 µg/m³ durant 24 hores, segons el Reial Decret 102/2011. Així, l'any 2020 es va superar en 2 ocasions el VLd, menys de 17 vegades el número d'ocasions-límit legislatat en el RD 102/2011.

6.2. La contaminació lumínica

La llum natural juga un rol essencial de “resincronitzador” dels ritmes biològics i hormonals en la totalitat de les espècies, també en la humana. És per això que convé trobar l'equilibri entre la llum necessària per a una mobilitat urbana segura i de confort i alhora respectuosa amb el medi ambient.

La pràctica totalitat del municipi d'Artés està classificat com a zona de protecció moderada envers la contaminació lumínica. En la Il·lustració 1 es pot visualitzar la zonificació segons el grau de protecció del medi nocturn.

Il·lustració 1 - Mapa de la Protecció envers la Contaminació Lumínica (2007).

Font: Generalitat de Catalunya. Departament de Territori i Sostenibilitat

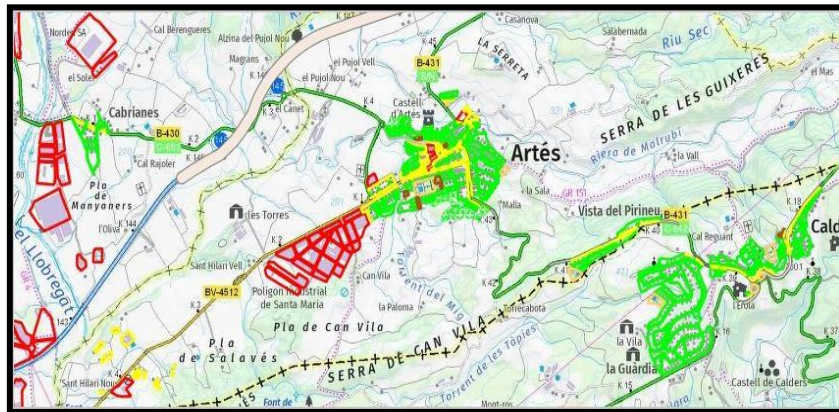
6.3. La contaminació acústica

El concepte de contaminació acústica inclou, generalment, la contaminació acústica i la contaminació induïda pel so, que en determinades circumstàncies es converteix en una alteració física. La font principal de la contaminació acústica és el trànsit de vehicles, el transport ferroviari i aeri, la indústria i les àrees d'oci i les conseqüències poden anar des de molèsties temporals

fins a greus conseqüències per a la salut i la qualitat de vida de les persones, però també en un deteriorament dels ecosistemes.

El Ple de l'Ajuntament d'Artés, en la sessió del dia 20 de juny de 2005, adoptà aprovar inicialment l'ordenança municipal reguladora del soroll i les vibracions (aprovada per resolució de 30 d'octubre, del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya).

En l'ordenança municipal sobre el soroll i les vibracions s'hi troba el mapa de capacitat acústica del municipi, on es veu reflectida la zonificació de les zones urbanes. Aquests mapes són un instrument de gestió ambiental del soroll, que té com a finalitat prevenir o reduir la contaminació acústica a la que està exposada la població i la preservació i/o millora de la qualitat acústica del territori.

Il·lustració 2 - Mapa de capacitat acústica d'Artés

Font: https://sig.gencat.cat/visors/capacitat_acustica.html

OBJECTIUS DE QUALITAT ACÚSTICA		Valors límit d'immissió en dB(A)		
		$L_{eq}(7h-21h)$	$L_{eq}(21h-23h)$	$L_{eq}(23h-7h)$
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA ALTA (A) 		Nova zona urbanitzada / urbanitzable 		
(A1)	Espais d'interès natural, altres i zona ZEPQA	-	-	-
(A2)	Predomini del sòl d'ús sanitari, docent i cultural	55	55	45
(A3)	Habitatges situats al medi rural		57	47
(A4)	Predomini del sòl d'ús residencial	60	60	50
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA MODERADA (B) 		Nova zona urbanitzada / urbanitzable 		
(B1)	Coexistència de sòl d'ús residencial amb activitats i/o infraestructures de transport existents	65	65	55
(B2)	Predomini del sòl d'ús terciari diferent		5	55
(B3)	Àrees urbanitzades existents afectades per sòl d'ús industrial	65	65	55
ZONA DE SENSIBILITAT ACÚSTICA BAIXA (C) 		Nova zona urbanitzada / urbanitzable 		
(C1)	Usos recreatius i d'espectacles	68	68	58
(C2)	Predomini del sòl d'ús industrial	70	70	60
(C3)	Àrees del territori afectades per sistemes generals d'infraestructures de transport o altres equipaments	-	-	-

Il·lustració 3 - Objectius de la qualitat acústica

A partir del mapa de soroll les diferents administracions afectades han d'elaborar els plans d'acció en els àmbits territorials corresponents, i aquests han de contenir les mesures correctores necessàries per millorar el nivell de soroll ambiental on sigui necessari.

6.4. Contaminació per radiació electromagnètica

Les radiacions electromagnètiques (REM) són ones que contenen energia elèctrica i magnètica. L'espectre electromagnètic (REM) engloba tota una gamma d'energies, des de les més febles, com les de ràdio, fins a les més altes, com els raigs γ . Com més alta és la freqüència (nombre d'ones per segon) més curta és la longitud d'ona (distància entre les crestes d'ona adjacents) i més energia tenen. Els humans podem percebre part de l'espectre electromagnètic: les ones infraroges (sentides com a calor) i la llum visible. La resta de l'espectre d'ona electromagnètica no el podem sentir, però impacta contra el nostre cos.

En el nostre entorn quotidià hi ha línies de transport d'electricitat, estacions transformadores, antenes de ràdio, aparells elèctrics i electrònics, i en tots ells, per al seu funcionament, hi ha un moviment del corrent elèctric, cosa que genera radiacions electromagnètiques de major o menor freqüència i impacte sobre la salut. S'han establert els valors límits a les freqüències d'exposició per evitar efectes a curt termini sobre les funcions del sistema nerviós.

La legislació vigent (RD1066/2001) fixa els nivells màxims permesos de camp electromagnètic i especifica, per la banda de freqüències de telefonia mòbil de 950 MHz/1800 MHz/2100 MHz, un nivell màxim permès de camp elèctric de 41 V/m.

La Generalitat de Catalunya ha dissenyat la política de la governança radioelèctrica, que té com a principal objectiu coordinar les polítiques en matèria de comunicacions i de medi ambient. A tal efecte, al llarg dels anys 2014 i 2015 la Generalitat va realitzar mesures de camp electromagnètic amb equips portàtils, amb sonda que mesura el nivell de les freqüències compreses entre 100 kHz i els 8 GHz. El nivell de referència més restrictiu fixat pel RD 1066/2001 dins d'aquest marge de freqüències és de 28 V/m (densitat de potència: 2 W/m²).

Els resultats obtinguts són els que es reflecteixen en la Taula 24, on es pot observar que tots els nivells mitjans mesurats pels equips de monitoratge compleixen la normativa.

Taula 24 - Monitoratge del camp electromagnètic freqüències 100 kHz a 8 GHz

Municipi	Ubicació	Valor màxim mesurat	Data mesura	Nivell Màxim permès
Artés	La Serreta (granja)	1,74 V/m	7/5/2015	28,00 V/m
Artés	Can Soldevila (casa aïllada)	0,35 V/m	7/5/2015	28,00 V/m
Sallent	L'Oliva (exterior)	0,30 V/m	5/5/2015	28,00 V/m

6.5. L'aigua de consum humà

La producció d'aigua potable està sotmesa a exigents controls de qualitat amb l'objectiu d'assegurar la salut de la població.

El municipi d'Artés s'abasteix d'aigua de 2 sistemes, anomenats ZS Artés i ZS Bages Llobregat Nova (Avinyó/Artés). L'aigua prové, segons consta en la base de dades del Sistema de Informació Nacional de Aguas de Consumo (SINAC), d'una galeria i de dos pous excavats.

El gestor del subministrament d'aigua potable és la Sociedad General de Aguas de Barcelona, i segons el SINAC la qualitat de l'aigua és apta per al consum.¹⁸

6.6. El tractament de les aigües residuals

Les aigües residuals urbanes i industrials del municipi d'Artés són tractades a l'EDAR Sallent/Artés, que es va posar en marxa l'any 1994. Es tracta d'una estació depuradora de tractament biològic amb eliminació de nitrogen i fòsfor amb un cabal de disseny de 34.500 m³/dia (població equivalent de 115.000 h-e) i un emissari principal per on s'aboca l'efluent de l'EDAR al riu Llobregat. L'empresa responsable de l'explotació de l'estació depuradora és Aquambiente Servicios para el Sector del Agua SAU.

6.7. El reciclatge i els residus urbans

La Directiva 2008/98/CE i la transposició d'aquesta a l'ordenament jurídic de l'Estat espanyol, la llei 22/2011, fixen com a objectius transversals prioritaris en la prevenció i gestió dels residus una reducció del 15% en la generació de residus respecte l'existent el 2010, que la recollida

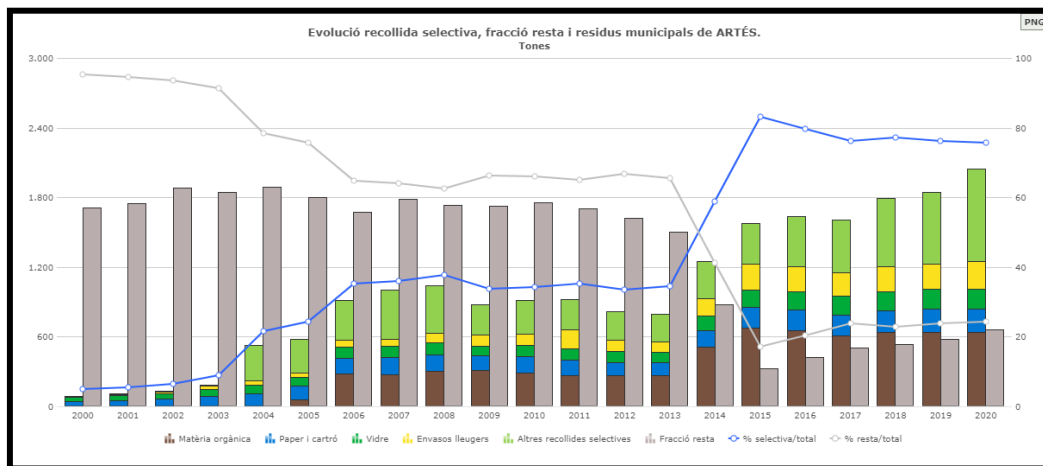
¹⁸ <http://sinac.mssi.es/>

selectiva bruta de residus municipals ha de ser almenys del 60% i que s'ha d'aconseguir una valorització material total dels residus municipals del 55%, abans del 2020.¹⁹

Taula 25 - Evolució de la recollida selectiva bruta

Municipi	Generació RM 2010 (kg/hab/any)	Generació RM 2020 (kg/hab/any)	Generació RM 2020vs2010	% Recollida Selectiva Bruta 2020 (RS/RM%)
Artés	481,56	468,10	↓2,79 %	75,68 %

Tot seguit incloem el gràfic de l'evolució de la recollida selectiva bruta en tones des de l'any 2000 i fins al 2020, que ens ofereixen una visió més detallada de l'evolució de cadascuna de les fraccions.

Il·lustració 4 - Evolució de la recollida selectiva (Tn) - Artés

Font: <http://estadistiques.arc.cat/>

Tot i que la reducció de residus no ha estat significativa en el període 2010-2020, sí que la implantació el juliol de 2014 del sistema de recollida *porta a porta* permet assolir amb escreix l'objectiu fixat en la Directiva Europea 2008/98/CE per l'any 2020, pel que fa a recollida selectiva de residus municipals.

¹⁹ http://residus.gencat.cat/web/content/home/ambits_dactuacio/planificacio/precat20/docs/PRECAT20_doc_principal.pdf

7. Anàlisi qualitativa: la visió dels actors

En aquest treball, el mètode qualitatiu permet proporcionar la visió del perfil de salut des de la perspectiva ciutadana.

Amb aquesta finalitat, es va celebrar un grup focal el 21 d'octubre de 2022 amb l'assistència de 7 persones i una durada d'una hora i mitja. Aquestes persones pretenien representar el conjunt de la ciutadania d'Artés.

La reunió va complir l'objectiu i les expectatives, en opinió del moderador. L'ambient va ser cordial. Tothom es va expressar lliurement i respectant les altres persones del grup.

7.1. Resultats del grup focal

El primer problema de salut que es planteja és el de la mobilitat. Artés seria un poble no mal fet del tot, però sovint el centre es col·lapsa.

Aquest és un tema d'urbanisme, segurament. El carrer Rocafort sempre està embussat i el mercat encara ho col·lapsa més.

Al poble falta gent que camini o que vagi amb bicicleta, però també hi ha gent que ha d'agafar el cotxe per força i que genera un problema, perquè cada cotxe hauria de tenir un lloc d'aparcament. Com que la gent necessita aparcar, potser es podrien fer algunes zones d'aparcament pagat, de manera que els cotxes rotessin més. En aquest sentit, es constata que hi ha gent que deixa el cotxe al carrer tot i tenir pàrquing.

Una demanda que es fa és la d'habilitar llocs d'aparcament o d'anar amb bicicleta, o bé limitar el temps de l'estacionament (se suggereix a cinc minuts en alguns llocs concrets).

El segon tema que apareix és la gran quantitat d'excrements que es troba al poble, fruit de gossos i gats, tot i que –es diu– el problema ara està millorant, perquè hi ha més persones que els recullen i fins i tot algunes que porten ampolles d'aigua per netejar els excrements líquids. A vegades les caixes de bosses per als excrements són buides. Sembla que la conclusió a la que s'arriba és que en aquest punt la responsabilitat és de cada persona.

També hi ha problemes amb la massificació de les tórtres (abans havien estat els coloms), antigament s'havia intentat esterilitzar-los amb el pinso que se'ls donava, però no se sap si aquesta estratègia va funcionar o no.

Darrerament s'ha notat un increment en el nombre de vespes i mosquits (tigre), fet que ha coincidit amb un menor nombre d'ocells, segurament per la sequera. Davant d'aquest problema, es considera que l'Ajuntament no fa res.

Els espais verds s'han degradat, i això "*em fa mal*", es diu referint-se als parcs urbans i a les torretes que s'han plantat i d'on s'han mort la majoria de plantes. Es proposa que potser les torretes podrien ser cuidades pels veïns i que seria interessant que es plantessin més vegetals adaptats al medi. Tot i això, les que s'han penjat en fanals serien de difícil cura per part del veïnat. "*A vegades ho volen fer maco i ho fan lleig*", es diu, perquè una planta morta fa mal.

Es recorda la importància que la gent faci exercici, com pot ser l'activitat de la gent gran promoguda per l'Escola de Música. Això és un procés de psicoestimulació molt positiu i actua com una prevenció davant de les malalties, especialment contra les addiccions i l'alcoholisme.

Això porta a tractar el tema del jovent i les activitats que se'ls adrecen durant la Festa Major, en què hi ha molt problemes de consum d'alcohol o sexe al carrer, etc.

Aquest és un problema de promoció de la salut i de conscienciació de la població, es diu. També es remarca que no és un fet habitual, però sí que apareix en determinades festes. En aquest sentit es reconeix que algunes coses s'han fet, però que l'important és actuar abans que arribin les festes.

En aquest sentit, apareix el tema d'alguns comerços que venen alcohol als menors d'edat i s'exposa com el jovent no té espais de festa controlada i que, per aquesta raó, es concentren en el polígon o al bosc. Tot és perquè no hi ha un espai per als joves, un bar musical o una sala per a aquesta població, es diu.

Per fer-hi front, caldria treballar amb els pares i mares, i aquest és un tema complicat perquè a les entitats sempre són les mateixes persones.

Continuant amb el tema de les begudes alcohòliques es diu que algunes vegades han estat promocionades des de la mateixa organització (per Festa Major o per Carnestoltes) i, en aquest sentit, es parla del tractor de la Festa Major. Els problemes normalment són fora dels locals.

La raó d'aquests comportaments estaria en un canvi social, perquè abans no s'hauria fet res que pogués molestar a la gent gran. En definitiva, el que passa és que els hàbits d'oci han canviat.

Per solucionar aquest problema caldria educar unes quantes generacions. Es diu que els qui van a festes sempre són els mateixos i que els pares ho toleren o no ho saben.

El problema, es repeteix, és que no hi ha opcions al poble, i que la gent jove s'ha de reunir al polígon o al bosc. Abans hi havia discoteques, pubs, on les activitats podien ser controlades. Ara no hi ha manera de controlar-les.

A més, les persones cada vegada surten més joves i això fa que no es puguin desplaçar per falta de mitjans. Això acaba generant que es quedin al poble, on només els queda com a alternativa anar al bar de la piscina o a descampats.

Per tant, es diu, calen activitats de prevenció adreçades a joves, però sense oblidar que la tasca d'educació correspon als seus pares i mares.

A nivell esportiu, a Artés hi ha una franja d'edat que queda desprotegida. Per exemple, la natació només es pot fer a l'estiu, si no has d'anar a Sallent. No hi ha res a part del bàsquet i el futbol, però a part d'això sembla que també hi ha un problema d'infraestructures.

Només hi ha activitats esportives a l'escola. Quan els i les alumnes arriben a l'ensenyament secundari es troben sense poder fer res. Aquesta és la franja d'edat que no està coberta, per a qui no hi ha una oferta esportiva variada. Només hi ha activitats de bàsquet o futbol, i per aquesta raó caldria incrementar el ventall d'activitats ofertes, encara que fossin de pagament, de manera que s'incrementés l'oferta. Però aquesta estratègia xoca amb la manca d'infraestructura, ja que caldria construir un altre pavelló per encabir aquestes pràctiques o una piscina coberta. El grup dels joves-adults es troba "marginat", perquè no se li ofereix res.

Però d'altra banda, es diu que la gent no es proactiva i que no demanda res especial en aquest sentit. Es podrien construir unes pistes de pàdel, que sembla que no suposarien una inversió massa important. Aquesta activitat es considera que va molt buscada, però que si la vols practicar te n'has d'anar fora del poble. Potser es podrien pensar algunes activitats esportives que requerissin poca inversió i implementar-les.

El problema no es troba en la infantesa, sinó en els i les alumnes dels instituts, perquè en aquesta edat *"es perd tot, allà"*. I és justament en aquesta edat que els infants necessiten moure's, menjar bé, etc.

De fet, això acaba generant diferències socials, perquè les persones que s'ho poden permetre hi tenen accés, però n'hi ha d'altres que no. Les famílies amb menys recursos tenen un accés molt difícil a aquestes coses que resulten ser bàsiques.

En aquest sentit, es recorda que el club natació abans funcionava i que fins i tot a l'hivern anaven amb autocar fins a Sallent per poder nedar.

El pavelló local està sempre ple, fins al punt que els qui fan bàsquet han d'anar a entrenar al camp de futbol.

El problema –un altre cop– són els recursos per fer front a aquestes inversions.

Les activitats per a la gent gran sembla que estan centrades en el Centre Cívic i en la gimnàstica per a adults (que en realitat per l'horari que es du a terme només és accessible a la gent jubilada).

Una de les persones que participa al grup treu el tema del 5G i les seves antenes, diu que hi ha una normativa europea i que l'Ajuntament podria encarregar-se de fer-la complir (tot i que no se sap ni si són perjudicials per a la salut ni si se sobrepassen els límits europeus establerts). L'Ajuntament hauria de vigilar que es complís la normativa europea.

Un altre tema és que bona part de la comunicació amb les administracions actualment passa per xarxes socials: l'Ajuntament fa servir Instagram i la gent gran no té accés a aquesta informació (“i això m'emprenya”). Tots els tràmits amb l'Ajuntament –es diu– s'han de fer per via digital. Però sembla que es considera que l'Ajuntament no hi pot posar solució, perquè és un tema global. Problema global que es va agreujar amb la COVID.

Per altra banda, també hi ha gent que no sap fer servir els caixers bancaris, especialment les persones grans. I de fet, hi ha un problema de les persones grans amb la tecnologia, tot i que algú diu que també hi ha joves que són “analfabets digitals”.

Actualment no es promou socialitzar-se si no és a través de les xarxes socials, però es diu que –a diferència d'alguns altres llocs–, a Artés, si truques al CAP “amb paciència”, t'atenen. Aquest tancament dels serveis sanitaris són un exemple del que no s'hauria de fer, però que es va produir davant de la pandèmia. Es comenta que les hores al CAP d'Artés es donen amb molts menys dies d'espera que no a altres llocs, com ara Manresa. De tota manera, caldria parlar d'atenció a la gent gran.

També caldria treballar més les emocions, que aquesta hauria de ser una matèria obligatòria a les escoles. En aquest sentit, les AMPA han fet alguna cosa, però el problema és que sempre són les mateixes persones. I el problema més important és la pèrdua de valors a casa, junt a la presència de pares sobreprotectors.

Caldria afavorir les relacions intergeneracionals, ja que aquestes permeten el desplegament d'alguns valors. D'aquesta manera es valora molt positivament l'intercanvi entre persones grans

i joves que es donen als instituts. Així es creen uns vincles “*que són boníssims*”, sobretot per a la salut mental i per combatre l’aïllament.

Quan es produeix aquesta solitud no volguda, en el grup es planteja que costa d’acostar-se a la persona que la pateix. Per això, aquesta activitat l’hauria de coordinar i fomentar l’Ajuntament. Aquest tema s’està movent des de Caritas, amb activitats a les residències (però sembla que això només passa a Manresa i que la COVID ho va aturar).

Els avis i àvies són fonts de saviesa i a Artés l’escola només ho va fer una vegada. Aquesta relació és molt important per fer companyia a les persones grans, però es va perdre amb la COVID i no queda clar si continuarà posteriorment. Hi ha gent gran d’Artés que podria ajudar en algunes coses, fet que porta a fer una crida al voluntariat.

8. Pla d'Acció

Un pla d'acció local de salut és una aposta decidida per treballar en l'àmbit de proximitat de la ciutadania i per incidir en un escenari favorable per al treball sobre els determinants de la salut amb l'objectiu de reduir les desigualtats en salut, tenint presents els actius identificats per la població.

Tal com s'exposa en la guia metodològica de la Diputació de Barcelona (DIBA) (2013), l'Acció Local en Salut és assumir i implementar l'estratègia de salut en totes les polítiques del territori. Concretament, *“es defineix com un conjunt d'actuacions liderades pels governs locals i orientades a situar la política i les accions de salut –prevenció, promoció i protecció– en l'escenari més proper a la població. D'aquesta manera possibiliten les sinèrgies de les polítiques públiques, la implicació del sector privat i de la ciutadania”* (2013).

El Pla de Salut incrementa la inclusió de criteris de salut en les agendes dels responsables de l'elaboració de polítiques públiques.

A continuació s'exposen les línies generals del Pla de Salut d'Artés, estructurades en:

- 1) Els principis rectors intersectorials que regeixen el desplegament de tots els objectius i les actuacions;
- 2) Els resultats obtinguts en la participació ciutadana pel que fa a la identificació d'actius i propostes d'actuació;
- 3) El Pla d'acció ordenat segons el model de determinants de la salut amb els corresponents objectius estratègics, operacionals, accions, principis rectors, agents clau i indicadors d'avaluació i
- 4) L'operativització per a cada una de les accions identificades segons la prioritització realitzada pel grup motor i per la ciutadania.

Principis rectors intersectorials

El Pla de salut d'Artés es regeix per un seguit de principis que tindran incidència en la forma en què es formulin els objectius estratègics, els objectius operacionals i les actuacions corresponents.

El conjunt de principis que s'exposen a continuació responen a una aproximació de la salut a totes les polítiques que permet ampliar i fer més complexa l'anàlisi sobre la producció de les desigualtats socials en contextos específics, la qual cosa ajuda a captar com s'expressen les relacions de poder en la vida quotidiana de les persones i en les seves experiències.

Concretament, aquesta aproximació teòrica posa l'accent en com diferents categories socials (gènere, classe, ètnia, diversitat funcional, edat, etc.) interaccionen entre si. Segons aquesta aproximació, no és que les opressions o desigualtats se sumin, sinó que cadascun d'aquests eixos s'expressa de forma inextricable en cada persona i produeix diferents experiències d'opressió o desigualtat social.

Perspectiva de gènere

L'aproximació a la salut des d'una perspectiva de gènere implica planificar, dissenyar i executar polítiques en salut que tinguin en consideració les diferències entre dones i homes en un àmbit o una activitat. És a dir, tenir en compte la manera en què les diverses actuacions, situacions i necessitats afecten les dones.

La perspectiva de gènere permet visualitzar dones i homes en la seva dimensió biològica, psicològica, històrica i cultural, i també permet trobar línies de reflexió i d'actuació per erradicar les desigualtats.

La perspectiva de gènere en salut requereix comprendre quins factors diferencials poden afectar homes i dones a l'hora d'accedir a la salut i dur un estil de vida saludable, així com identificar quins factors influeixen negativament en la seva salut, especialment de les dones.

En síntesi, la perspectiva de gènere en salut s'orienta a conèixer i actuar sobre els processos de desigualtat i d'exclusió social que les dones poden patir pel fet de pertànyer a una categoria social que es troba en situació jerarquizada en relació amb la categoria social masculina.

Perspectiva intercultural

Un abordatge intercultural de la salut implica conèixer i valorar la diversitat social, cultural i biològica de les persones, per incorporar-la en totes les polítiques en salut. També suposa ser conscient de la relació entre la conceptualització de la salut i la cultura. Treballar en entorns d'alta diversitat cultural implica revisar la pròpia manera d'entendre la salut, les cures i les malalties per evitar que la identitat cultural d'una persona constitueixi un obstacle en l'accés i en les oportunitats de gaudir d'una salut adequada.

Un abordatge intercultural de la salut implica interrogar críticament l'etnocentrisme implícit en la concepció de salut de la societat majoritària. Ser conscient del desconeixement dels sistemes de salut d'altres cultures, dels prejudicis i estereotips, així com dels processos d'exclusió i de desigualtat que es poden derivar d'una aproximació a la salut basada en una única mirada.

Per adaptar els serveis relacionats amb la salut des de paràmetres d'interculturalitat, és necessari crear espais de diàleg, aprenentatge mutu i intercanvi que permetin una atenció de la persona individualitzada. És a dir, cal dissenyar actuacions que tinguin en compte aquesta especificitat, no només cultural, sinó també lingüística i religiosa.

Partint del caràcter multidimensional i biopsicosocial de la salut, la interculturalitat esdevé una metodologia que es complementa amb un abordatge integral de la salut, que requereix ampliar els serveis que tradicionalment havien tractat la salut per incorporar nous actius de salut familiar i comunitària.

Perspectiva de la diversitat funcional

Diversitat funcional és un terme alternatiu al de discapacitat que ha començat a utilitzar-se a l'Estat espanyol a iniciativa de les mateixes persones afectades. Aquest terme s'orienta a substituir altres semàntiques que es consideren pejoratives, com "discapacitat" o "minusvàlua". Es proposa un canvi cap a una terminologia no negativa, no rehabilitadora sobre la diversitat funcional.

Amb el terme diversitat funcional es proposa una nova visió que no és negativa, que no implica malaltia, deficiència, paràlisi, retard, etc. independentment de l'origen patològic, genètic o traumàtic de la diversitat en qüestió. No obstant això, no es nega que es parla de persones que són diferents a la norma estadística i que, per aquest motiu, realitzen algunes de les seves funcions de manera diferent a la mitjana de la població.

D'altra banda, parlar de dones i homes amb diversitat funcional té a veure amb societats que, sent intrínsecament imperfectes, han establert un model de perfecció al que cap membre concret té accés, i que defineixen la manera de ser físicament, sensorialment o psicològicament, i les regles de funcionament social. Sota la perspectiva de la diversitat funcional es considera essencial donar suport a la independència en tots els àmbits de la vida quotidiana proporcionant a cada persona les eines que necessita per desenvolupar-se en aquests àmbits, de manera que prengui el control de la seva pròpia vida i pugui gestionar la seva salut.

Perspectiva de classe social

La classe social, mesurada a través de l'ocupació o posició socioeconòmica (nivell d'estudis o ingressos) té un elevat impacte en la salut de les persones i és un dels factors que contribueix a la creació de desigualtats socials.

Perspectiva de cicle vital

L'adopció d'un enfoc de la salut des de la perspectiva de cicle vital constitueix una estratègia clau recollida en les àrees prioritàries d'acció del Marc per a la salut 2020 de la Regió Europea de l'Organització Mundial de la Salut (OMS). Des de l'enfoc de cicle vital es promou la intervenció primerenca i la importància de l'atenció a la salut durant els canvis que es produeixen en el desenvolupament, al mateix temps que es potencia la implementació d'accions dirigides a tot el conjunt de la població.

La definició del Pla d'Acció s'ha portat a terme mitjançant propostes recollides en la participació ciutadana, en la revisió tècnica i en la política.

La recollida de propostes es va realitzar mitjançant qüestionari *ad hoc* autocomplementat i distribuït en diferents espais del municipi, amb una participació de 56 persones (70% dones, 29% homes i 1% no binari), amb major participació d'edats adultes (50% entre 26 i 55 anys i 28% de 56 a 75 anys; el 17 % de 76 i més anys i 5% de 15 a 25 anys amb estudis primaris).

Àmbit 1 . Condicions polítiques i socioeconòmiques

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Incorporar la salut a totes les polítiques com a iniciativa alineada amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible	Treball intersectorial de les diferents regidories de l'Ajuntament d'Artés per a la millora de la salut i el benestar	Aprovació del Pla Local de Salut 2022-2025	Política	Ajuntament	Aprovació del Pla Local de Salut d'Artés	17 Aliança pels objectius	2023
		Avaluació del Pla i aprovació del Pla d'Acció de l'any següent	Política	Ajuntament	Avaluació i aprovació del Pla d'Acció de l'any següent	17 Aliança pels objectius	2023-2025
Prioritzar les polítiques que generin beneficis per a la salut i el benestar	Incorporar la visió de salut i benestar en tots els plans elaborats per l'Ajuntament	Portar a terme les accions vinculades a la salut i al benestar que formen part dels diferents plans elaborats per l'Ajuntament	Política	Ajuntament	Nombre d'accions realitzades vinculades a la salut i al benestar que formen part dels diferents plans elaborats per l'Ajuntament	17 Aliança pels objectius	2023-2025

		Constituir la Taula de Salut d'Artés	Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT CatSalut EAP Artés Entitats/Associacions	Constitució de la Taula de Salut	17 Aliança pels objectius	2024
	Establir una comunicació eficaç i eficient entre l'Ajuntament d'Artés i l'EAP Artés	Identificar una persona de referència de cada institució per garantir la comunicació entre Ajuntament i EAP Artés	Política Tècnica	Ajuntament EAP Artés	Persones de referència identificades	17 Aliança pels objectius	2023
Aplicar la legislació vigent en salut pública per a l'administració local per protegir la salut i promoure la salut	Mantenir la complementació de la legislació vigent en promoció i protecció de la salut	Realitzar les competències pròpies com a administració local	Política Tècnica	Ajuntament	Compliment de les competències pròpies en matèria de promoció i protecció de la salut.	17 Aliança pels objectius	2023-2025

i el benestar mitjançant polítiques públiques							
Incorporar polítiques d'igualtat de gènere i de diversitat sexual	Elaborar el Pla Local d'Igualtat LGTBI d'Artés	Definir les accions del Pla LGTBI+	Política Tècnica	Ajuntament	Elaboració del Pla LGTBI+	3 Salut i benestar 5 Igualtat de gènere	2024
		Incloure les polítiques de gènere a totes les activitats que es portin a terme a Artés	Tècnica	Ajuntament	Nombre d'activitats portades a terme que han inclòs la perspectiva de gènere	3 Salut i benestar 5 Igualtat de gènere	2023-2025
Millorar el civisme entre la població d'Artés	Oferir mesures que promoguin el civisme	Redactar i aprovar l'ordenança de civisme del municipi	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament	Ordenança redactada i aprovada	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2024-2025

		Realitzar formació específica sobre els drets i deures de la ciutadania	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament	Nombre d'accions formatives realitzades	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2024-2025
--	--	---	----------------------------------	------------	---	--	-----------

Àmbit 2. Medi ambient i entorn urbà

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Portar a terme els compromisos definits al Pla d'Acció d'Energia Sostenible i el Clima (PAESC)	Actualitzar les accions definides al PAESC	Portar a terme les accions definides al PAESC	Política Tècnica	Ajuntament	Percentatge d'accions portades a terme	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
	Fomentar l'entorn	Promoure rutes saludables	Ciudadana	Ajuntament EAP Artés	Nombre d'accions realitzades per a la promoció de les rutes	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Realitzar campanyes mediambientals a l'entorn d'Artés	Ciudadana	Ajuntament	Nombre de campanyes realitzades	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Organitzar activitats de lleure a l'entorn del municipi	Ciudadana	Ajuntament	Nombre d'activitats organitzades	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025

		Senyalitzar les rutes saludables	Ciudadana	Ajuntament	Nombre de rutes senyalitzades	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
	Naturalitzar l'entorn	Incorporar plantes a les rotondes del municipi	Ciudadana	Ajuntament	Increment del nombre de plantes incorporades	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Fomentar el relleu generacional i l'autoconsum de l'horta de proximitat	Ciudadana Política	Ajuntament	Nombre d'accions portades a terme per fomentar el relleu generacional	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Donar continuïtat al pla de poda municipal	Ciudadana	Ajuntament	Continuïtat del pla de poda	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
Promoure una mobilitat urbana sostenible i segura	Afavorir la mobilitat urbana	Actualitzar el Pla de mobilitat d'Artés	Ciudadana	Ajuntament	Pla de mobilitat actualitzat	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025

	Afavorir la reducció de l'ús del vehicle privat	Instal·lar aparcaments segurs per a patinets i bicicletes	Ciudadana	Ajuntament	Aparcaments segurs per a patinets i bicicletes instal·lats	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Instaurar camins escolars per als desplaçaments al centres educatius	Ciudadana	Ajuntament Centres educatius Voluntariat	Camins escolars instaurats	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
	Fomentar el transport públic	Sol·licitar l'increment de la freqüència del transport públic	Ciudadana	Ajuntament	Sol·licitud presentada	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
	Garantir la mobilitat de les persones amb mobilitat reduïda	Adaptar l'urbanisme i els espais públics a persones amb mobilitat reduïda	Ciudadana	Ajuntament	Nombre d'accions portades a terme per adaptar l'urbanisme i els espais públics a persones amb mobilitat reduïda	3 Salut i benestar 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025

	Fomentar les energies renovables	Impulsar la instal·lació de plaques solars	Ciudadana	Ajuntament	Increment de plaques solars instal·lades	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Promoure la instal·lació de carregadors elèctrics	Ciudadana Política	Ajuntament	Nombre de carregadors elèctrics instal·lats	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
Garantir la seguretat en l'entorn urbà	Portar a terme accions que permetin la millora de la seguretat en l'entorn urbà amb perspectiva inclusiva i feminista	Instal·lar senyals lluminosos i acústics als passos de vianants i als carrers amb sinistralitat més elevada	Ciudadana Política	Ajuntament	Instal·lació de senyals lluminosos i acústics als passos de vianants i carrers amb elevada sinistralitat	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2024
		Actualitzar l'ordenança municipal de tinença d'animals de companyia	Política Tècnica	Ajuntament	Ordenança d'animals de companyia actualitzada	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2024-2025

		Fer complir l'ordenança municipal de tinença d'animals de companyia	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Nombre de sancions interposades	3 Salut i benestar	2024-2025
Garantir la neteja de la via pública	Potenciar la neteja de la via pública	Continuar portant a terme les accions, campanyes o altres de sensibilització pel civisme.	Ciudadana	Ajuntament	Nombre d'accions portades a terme	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Modificar les hores de neteja de l'espai públic segons licitació	Ciudadana	Ajuntament	Modificació de les hores de neteja de l'espai públic segons licitació	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Crear un espai lúdic per a gossos	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Espai lúdic per a gossos creat	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2024-2025

Fomentar un urbanisme saludable i inclusiu	Definir un urbanisme saludable i inclusiu	Elaborar el Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM)	Ciudadana	Ajuntament	POUM elaborat	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2024-2025
	Millorar els parcs infantils	Realitzar el manteniment dels parcs infantils existents tenint en compte la seguretat i la inclusió	Ciudadana	Ajuntament	Manteniment realitzat	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
	Ampliar el nombre de parcs infantils	Construir nous parcs infantils amb la mirada de la inclusió	Ciudadana	Ajuntament	Nombre de parcs infantils de nova construcció	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
Fomentar el reciclatge	Millorar el reciclatge	Actualitzar l'ordenança de recollida municipal de residus	Política Tècnica	Ajuntament	Ordenança actualitzada	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2024-2025

		Fer complir la normativa sobre la recollida porta a porta	Ciudadana	Ajuntament	Normativa aplicada	11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
--	--	---	-----------	------------	--------------------	--	-----------

Àmbit 3. Habitatge

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Fomentar l'accés a l'habitatge	Promoure un lloguer assequible mitjançant l'Oficina Local d'Habitatge (OLH)	Difondre la borsa d'oferta-demanda d'habitatge	Ciudadana	Ajuntament	Borsa creada	10 Reducció de les desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Simplificar els tràmits vinculats a l'habitatge	Ciudadana	Ajuntament	Simplicitat de tràmits	10 Reducció de les desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
		Destinar recursos públics	Ciudadana	Ajuntament	Percentatge de recursos públics destinats a la rehabilitació	10	2023-2025

		a la rehabilitació d'habitatges			d'habitatges/pressupost municipal total	Reducció de les desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	
		Invertir en habitatge públic al centre del municipi	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Inversió en habitatge públic	10 Reducció de les desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	
		Crear habitatge social per a persones grans que volen viure soles	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament UVIC-UCC	Habitatge social	10 Reducció de les desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025

Garantir la legislació sobre habitatge	Realitzar una diagnosi dels habitatges ocupats	Identificar el nombre d'habitatges ocupats i les seves característiques	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Diagnosi realitzada	10 Reducció de les desigualtats 11 Ciutats i comunitats sostenibles	2023-2025
--	--	---	----------------------------------	------------	---------------------	--	-----------

Àmbit 4. Xarxes socials i comunitàries: aïllament social

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Promoure les relacions socials entre les persones d'Artés	Fomentar espais de trobada	Reforçar l'espai de trobada per a les persones grans	Ciudadana Tècnica Política	Ajuntament Esplai de la gent gran	Nombre d'accions de reforç de l'espai de les persones grans	3 Salut i benestar	2023-2025
		Potenciar el programa Activem-nos	Política Tècnica	Ajuntament	Programa Activem-nos potenciat	3 Salut i benestar	2023-2025
		Actualitzar i mantenir actualitzat el mapa d'actius en coordinació amb els diferents agents implicats	Política Tècnica	Ajuntament EAP Artés Entitats/Associacions	Mapa d'actius actualitzat	3 Salut i benestar	2023-2025
		Crear el programa de Prescripció Social	Ciudadana Tècnica	Ajuntament ASPCAT EAP Artés	Programa de Prescripció Social creat	3 Salut i benestar	2023-2025

		Organitzar activitats que permetin la millora de la xarxa social de les persones grans	Ciudadana	Ajuntament	Activitats organitzades	3 Salut i benestar	2023-2025
Millorar la xarxa social d'Artés	Facilitar les relacions intergeneracionals i interculturals	Organitzar espais de trobada per compartir experiències entre generacions, persones novingudes i amb les persones de les pròpies etapes de cycle vital	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Biblioteca Entitats/Associacions	Nombre d'espais de trobada organitzats	3 Salut i benestar	2023-2025
	Millorar la xarxa social de les persones grans	Identificar les necessitats de la xarxa social de les persones grans que viuen soles	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Biblioteca EAP Artés Entitats/Associacions	Necessitats identificades	3 Salut i benestar	2023-2025
Recolzar les entitats i associacions d'Artés	Donar a conèixer les entitats/associacions i serveis del municipi	Crear un díptic informatiu amb la relació d'entitats/associaci	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Centres educatius Entitats/Associacions	Díptic creat	3 Salut i benestar	2023

		ons i serveis del municipi					
		Oferir el díptic informatiu durant el procés d'acollida a les persones nouvingudes	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Entitats/Associacions	Nombre de díptics ofertats	3 Salut i benestar	2023-2025
	Potenciar les activitats que es porten a terme a nivell associatiu	Mantenir l'organització d'activitats conjuntes entre les entitats/associacions, les escoles i l'Ajuntament	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament Biblioteca Entitats/Associacions	Nombre d'activitats organitzades	3 Salut i benestar	2023-2025
	Facilitar els tràmits per a la gestió de les entitats/associacions	Continuar oferint suport per a la gestió de les entitats/associacions	Ciudadana	Ajuntament	Oferta de suport	3 Salut i benestar	2023-2025
Promoure la cultura a Artés	Garantir una programació cultural estable	Continuar oferint un programa cultural anual	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament	Programa cultural estable definit	3 Salut i benestar	2023-2025

	Disposar d'un espai cultural amb grades	Construir un espai cultural amb grades	Ciudadana Política	Ajuntament	Espai cultural construït	3 Salut i benestar	2024-2025
--	---	--	-----------------------	------------	--------------------------	-----------------------	-----------

Àmbit 5. Salut mental i benestar emocional

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Millorar l'atenció en salut mental	Vetllar pel manteniment i coordinació dels serveis de salut mental de la comarca del Bages	Mantenir reunions de coordinació entre els diferents serveis de salut mental del territori	Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT CatSalut CSMA /CSMIJ EAP Artés	Manteniment de les reunions	3 Salut i benestar	2023-2025
Millorar l'atenció a la salut mental	Identificar col·lectius vulnerables i descriure les seves necessitats.	Mantenir la implementació de programes que vinculin el voluntariat i coordinar els diferents serveis	Tècnica	Ajuntament Càrites CatSalut Creu Roja EAP Artés	Manteniment d'implementació de programes	3 Salut i benestar	2023-2025
	Promoure activitats que millorin l'autoestima i la intel·ligència emocional de les persones	Organitzar tallers d'autoestima i intel·ligència emocional per a la població	Ciudadana Tècnica	Ajuntament EAP Artés	Organització de tallers	3 Salut i benestar	2023-2025

Àmbit 6. Protecció de la salut

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	ODS	Periodicitat
Gestionar el risc per a la salut derivat dels productes alimentaris	Garantir la innocuïtat dels productes alimentaris	Mantenir el grau de compliment de la normativa sanitària vigent en matèria de seguretat alimentària i en funció de l'activitat	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
		Implementar el Programa de Seguretat Alimentària municipal	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
		Actualitzar el cens d'establiments minoristes d'alimentació i inscripció al registre municipal	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
		Classificar els establiments minoristes d'alimentació en funció dels risc sanitari i implementació del mapa de risc sanitari	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025

		Programar les inspeccions de vigilància i control en funció del risc associat a l'establiment	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
		Realitzar l'assessorament sanitari als establiments minoristes	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
		Gestionar les queixes i denúncies	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
		Mantenir la participació als Cercles de Comparació Intermunicipal de Seguretat Alimentària	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
Gestionar el risc per a la salut en els establiments públics i indrets habitats	Gestionar els risc per a la salut a les piscines d'ús públic	Realitzar inspeccions de vigilància i control de les piscines d'ús públic	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
		Realitzar inspeccions de control dels nivells de desinfecció de les piscines d'ús públic	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025

		Supervisar, verificar i auditar els sistemes d'autocontrol de les piscines d'ús públic	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
	Garantir la salubritat dels establiments públics	Inspeccionar i/o realitzar informes sanitaris per problemes higiènics i/o de salubritat d'establiments públics	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
	Garantir la salubritat d'habitatges o edificis abandonats	Inspeccionar i/o realitzar informes sanitaris per problemes higiènics i/o de salubritat en habitatges o edificis abandonats	Política Tècnica	Ajuntament	Avaluació dels indicadors del CCISAM	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
Gestionar el risc per a la salut derivat de les activitats de tatuatge, pírcing i micropigmentació	Portar a terme la vigilància i control dels establiments de tatuatge, pírcing i micropigmentació	Realitzar l'autorització sanitària d'establiments de tatuatge, pírcing i micropigmentació	Política Tècnica	Ajuntament	Nombre total d'establiments de tatuatge/micropigmentació i pírcing inspeccionats/nombre total Nombre de requeriments emesos Nombre de requeriments resolts favorablement	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025

Gestionar el risc per a la salut derivat del medi ambient i les aigües de consum	Portar a terme la vigilància i el control de les aigües de consum humà	Vetllar pel compliment de les obligacions de l'entitat gestora	Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT	Nombre de controls dels paràmetres de la qualitat de l'aigua	6	2023-2025
		Dur a terme el seguiment i avaluació dels plans d'autocontrol i de les incidències a la xarxa d'aigua potable	Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT		6	2023-2025
		Realitzar controls de qualitat de l'aigua a l'aixeta del consumidor	Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT		6	2023-2025
		Portar a terme la gestió de les queixes i denúncies	Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT		6	2023-2025
	Portar a terme la vigilància i el control de les instal·lacions de risc de legionel·losi	Mantenir actualitzat el cens de torres de refrigeració i condensadors evaporatius	Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT	Nombre de controls dels paràmetres de qualitat de l'aigua en equipaments municipals	6	2023-2025
		Supervisar els programes d'autocontrol per a la prevenció de la legionel·la				Supervisió realitzada	6

		en les instal·lacions de titularitat municipal					
		Vetllar pel compliment del programa de manteniment, neteja, desinfecció i control analític de les instal·lacions de baix i alt risc			Compliment del programa de manteniment	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
Controlar la població d'aus urbanes del municipi	Mantenir el control de les aus urbanes al municipi de manera que no generi molèsties a la ciutadania o problemes d'higiene	Mantenir el control dut a terme des de l'Ajuntament a través de personal especialitzat	Política Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls de les aus urbanes realitzats	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
Fomentar la tinença responsable d'animals de companyia	Reduir les queixes ciutadanes per animals de companyia	Controlar els animals domèstics de companyia	Política Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls realitzats dels animals de companyia	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
	Promoure el benestar animal	Portar a terme accions que fomentin el compliment de les normes per a una tinença responsable dels animals de companyia	Política Tècnica	Ajuntament	Nombre d'accions portades a terme	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025

Mantenir el control de la fauna urbana	Garantir el control de les colònies de gats	Portar a terme campanyes de conscienciació i difusió de colònies de gats	Tècnica	Ajuntament	Nombre de campanyes portades a terme	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
		Controlar que es garanteixen els criteris establerts per al control de les colònies de gats	Política Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls realitzats de les colònies de gats	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
Controlar les plagues de rosegadors i insectes al municipi	Intensificar el control de les plagues a les instal·lacions públiques municipals i a la via pública	Portar a terme el Pla Específic de Control de Plagues	Política Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls realitzats per al control de les plagues a les instal·lacions municipals	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025
Gestió del cementiri	Realitzar el control sanitari del cementiri	Mantenir el control i gestió del cementiri	Política Tècnica	Ajuntament	Nombre de controls del cementiri realitzats	6 Aigua neta i sanejament	2023-2025

Àmbit 7. Estils de vida: activitat física i esport

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	Objectiu Desenvolupament Sostenible	Periodicitat
Fomentar l'activitat física	Mantenir el foment de l'activitat física entre les persones d'Artés	Mantenir el suport a la difusió de les activitats promogudes per les entitats, associacions i institucions d'Artés que fomentin l'activitat física	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT EAP Artés Entitats/Associacions	Suport ofert a les activitats que promouen l'activitat física	3 Salut i benestar	2023-2025
		Promoure les rutes saludables i esdeveniments esportius al municipi	Ciudadana Política Tècnica	Ajuntament ASPCAT EAP Artés Entitats/Associacions escoles	Nombre d'accions portades a terme de promoció de rutes saludables/Nombre de rutes saludables creades	3 Salut i benestar	2023-2025
		Promoure els patis oberts per a la realització d'activitat física per a escolars i familiars	Ciudadana	Ajuntament Centres educatius	Obertura patis oberts	3 Salut i benestar	2023-2025
	Fomentar els desplaçaments a peu pel municipi	Senyalitzar les rutes urbanes en minuts	Tècnica	Ajuntament	Rutes urbanes senyalitzades en minuts	3 Salut i benestar	2024-2025

Àmbit 8. Estils de vida: alimentació saludable

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	Objectiu Desenvolupament Sostenible	Periodicitat
Fomentar l'alimentació saludable	Promoure una alimentació saludable entre les persones del municipi	Donar suport a les activitats promogudes per les entitats, associacions i institucions d'Artés que fomentin l'alimentació saludable	Tècnica Ciudadana	Ajuntament ASPCAT EAP Artés Entitats/Associacions	Suport ofert a les activitats que promouen l'alimentació saludable	3 Salut i benestar	2023-2025
		Donar continuïtat al Programa de Revisió de Menús Escolars a Catalunya (PReME)	Tècnica	Ajuntament ASPCAT	Continuïtat del PReME	3 Salut i benestar	2023-2025
	Treballar amb restauració i comerç per oferir una alimentació saludable	Promoure l'acreditació d'alimentació mediterrània (AMED) a la restauració	Tècnica	Ajuntament ASPCAT Entitats/Associacions	Percentatge d'establiments de restauració acreditats	3 Salut i benestar	2023-2025
		Oferir receptes saludables i de proximitat des del comerç	Tècnica	Ajuntament ASPCAT EAP Artés	Nombre de receptes saludables i de proximitat ofertes	3 Salut i benestar	2023-2025

				Entitats/Associacions			
	Promoure agricultura ecològica i productes de proximitat	Incorporar productes de proximitat a la restauració i als centres públics	Ciudadana	Ajuntament	Incorporació de productes de proximitat	3 Salut i benestar	2023-2025
		Portar a terme les accions de la Xarxa per a la Sobirania Alimentària a la Catalunya Central	Política Tècnica	Ajuntament	Percentatge d'accions dutes a terme	3 Salut i benestar	2023-2025

Àmbit 9. Seguretat de les persones

Objectius estratègics	Objectius operacionals	Accions	Proposta	Agents clau	Indicadors avaluació	Objectiu Desenvolupament Sostenible	Periodicitat
Garantir la cardioprotecció al municipi	Promoure la cardioprotecció al municipi	Mantenir els desfibril·ladors externs automàtics (DEA)	Tècnica	Ajuntament	Manteniment del nombre de DEA	3 Salut i benestar	2023-2025
		Valorar la implementació de nous DEA al municipi	Tècnica	Ajuntament	Valoració realitzada	3 Salut i benestar	2023-2025
		Garantir l'accessibilitat de DEA	Ciudadana	Ajuntament	Accessibilitat garantida	3 Salut i benestar	2023-2025
		Realitzar la formació en desfibril·ladors externs automàtics (DEA) a la població	Tècnica	Ajuntament EAP Artés	Formació realitzada	3 Salut i benestar	2023-2025

Prevenir les addiccions al municipi	Promoure projectes de prevenció de les addiccions	Incorporar el treball en la prevenció de les addiccions a la Taula de Salut	Ciudadana	Ajuntament Centres educatius EAP Artés Mossos d'Esquadra Policia local	Treball de la prevenció de les addiccions a la Taula de Salut	3 Salut i benestar	2023-2025
Garantir la seguretat al municipi	Promoure Artés com a municipi segur	Vetllar per una policia de proximitat	Ciudadana	Ajuntament	Vetllar per policia de proximitat	3 Salut i benestar	2023-2025
Garantir un oci saludable	Portar a terme accions per garantir un oci saludable	Redactar un pla d'oci nocturn saludable, incorporant la perspectiva de gènere i el consum responsable de begudes alcohòliques	Política Tècnica	Ajuntament EAP Artés	Pla d'oci nocturn saludable redactat	3 Salut i benestar	2023-2024